

Raport o stanie gminy za rok 2018

Zabłudów, 30 maj 2019 r.

Spis treści

I.	Wstęp.....	str. 3
II.	Zarządzanie Gminą.....	str. 4
III.	Demografia.....	str. 4
IV.	Finanse Gminy.....	str. 7
V.	Pozyskiwanie środków pozabudżetowych - inwestycje.....	str. 11
VI.	Zagospodarowanie przestrzenne.....	str. 20
VII.	Gospodarka nieruchomości.....	str. 29
VIII.	Infrastruktura komunalna i techniczna	str. 36
IX.	Rołnictwo i leśnictwo.....	str. 39
X.	Oświata i wychowanie	str. 40
XI.	Fundusz sołecki.....	str. 43
XII.	Ochrona przeciwpożarowa	str. 48
XIII.	Obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe	str. 49
XIV.	Rewitalizacja	str. 49

XV.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	str. 50
XVI.	Realizacja uchwał rady miejskiej	str. 51
XVII.	Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych	str. 51
XVIII.	Gminna Komisja Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych.....	str. 61
XIX.	Podsumowanie.....	str. 67

I. WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Zabłudowa w roku 2018. Zgodnie z ustawą raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Jednakże z uwagi na fakt, że rok 2018 był rokiem wyborczym w samorządach, zatem przedstawiony raport obejmuje dwie kadencje.

Gmina Zabłudów jest gminą miejsko - wiejską, położoną w pld.-wsch. części województwa podlaskiego, na obszarze tzw. „Zielonych Płuc Polski”. Siedzibą gminy jest miasto Zabłudów, chlubiące się ponad 500-letnią tradycją. Pierwsze wzmianki o mieście pochodzą z XIII wieku, jego

założenie datuje się natomiast na przełom XV i XVI wieku. Miasto przez wieki leżało na styku różnych krajów i kultur. Było miejscem współistnienia wielu religii.

Powiat białostocki

Zabłudów od strony północy sąsiaduje ze stolicą województwa podlaskiego - Białymstokiem, co ma wpływ na skupienie w tej części gminy zabudowy mieszkaniowej

oraz terenów związanych z rozwijającą się działalnością gospodarczą. Jednocześnie lokalizacja taka ułatwia dostęp do wykwalifikowanej kadry pracowniczej niezbędnej do funkcjonowania każdego przedsiębiorstwa.

Gmina charakteryzuje się ponadto dobrymi warunkami glebowymi, sprzyjającymi rozwojowi rolnictwa, które skoncentrowane jest w jej południowej części.

Dużym atutem jest także fakt, że przez jej obszar przebiegają ważne szlaki komunikacyjne, w szczególności droga krajowa Nr 19 Kuźnica Białostocka - Białystok - Lublin - Rzeszów oraz wojewódzka Nr 685 Białystok - Hajnówka. Dodatkowym walorem jest również jej bliskie sąsiedztwo z Białorusią. Zabłudów oddalony jest od przejścia granicznego w Bobrownikach o zaledwie 46 km.

Bezpośrednie sąsiedztwo Białegostoku i droga krajowa nr 19, stanowią doskonałą lokalizację dla firm i szansę na ich rozwój. Gmina Zabłudów ma niskie stawki podatków i duży obszar do wykorzystania pod rozwój przedsiębiorczości.

W skład gminy Zabłudów wchodzi 57 miejscowości. Miejscowości gminy skupione są w 47 sołectwach. Cechą charakterystyczną jest rozdrobnienie i rozproszenie sieci osadniczej oraz niewielkie rozmiary ośrodka miejskiego.

II. Zarządzanie gminą

Podstawowym celem działalności urzędu jest zapewnienie klientom

profesjonalnej i przyjaznej obsługi. Urząd realizuje zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę, pomoc społeczną, ochronę środowiska. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową – dotyczą spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów i obronności.

1. Władze gminy

Burmistrz jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lat. Burmistrz wykonuje uchwały Rady Miejskiej i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Burmistrza należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu.

Funkcję Burmistrza sprawuje od 2014 r. **Adam Tomanek**.

Urząd Miasta wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych), zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

W skład kierownictwa urzędu wchodzi Zastępca Burmistrza - Wiesław Dąbrowski, Sekretarz Gminy - Monika Hankowska, Skarbnik Gminy - Jolanta Iwaniuk, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego - Justyna Ostaszewska, Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego - Małgorzata Nosorowska oraz kierownicy referatów Mariola Cywoniuk (Referat Centrum Usług Wspólnych) i Lech Krzywiński (Referat Gospodarki Komunalnej).

2. Rada Miejska

Rada Miejska jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Miejskiej należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu miasta, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady raz w miesiącu. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców.

III. Demografia

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. na terenie gminy zameldowanych było 9.133 osoby z czego 2.400 to osoby zameldowane w mieście. W ciągu roku urodziło się 96 nowych mieszkańców naszego miasta natomiast zmarło 113. W stosunku do roku poprzedniego zmalała zarówno liczb urodzeń jak i zgonów.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców

L.p.	Stan na 31 grudnia 2018 r.	Nazwa miejscowości / Liczba mieszkańców
1.	Aleksicze	37
2.	Białostoczek	134
3.	Bobrowa	67
4.	Bogdaniec	1
5.	Borowiki	1
6.	Cieuszki	76
7.	Dawidowicze	62
8.	Dobrzyniówka	681
9.	Folwarki Małe	165
10.	Folwarki Tylwickie	147
11.	Folwarki Wielkie	128
12.	Gniecuki	63
13.	Halickie	294
14.	Kamionka	154
15.	Kaniuki	39
16.	Kołpaki	30
17.	Kościukówka	1
18.	Kowalowce	82
19.	Koźliki	90
20.	Krasne	11
21.	Krynckie	233
22.	Kucharówka	104
23.	Kudrycze	117
24.	Kuriany	640
25.	Łaszki	37
26.	Łubniki	193
27.	Łukiny	10
28.	Małynka	54
29.	Miniewicze	14
30.	Nowosady	96
31.	Ochremowicze	45
32.	Olszanka	36
33.	Ostrówki	67
34.	Pasynki	93
35.	Pawły	156
36.	Płoskie	79
37.	Protasy	235
38.	Rafałówka	507
39.	Rudnica	4
40.	Ryboły	235
41.	Rzepniki	128
42.	Sieški	41
43.	SK Ryboły	161

44.	Skrybiczne	206
45.	Słomianka	13
46.	Solniki	56
47.	Tatarowce	37
48.	Teodorowo	5
49.	Zabłudów	2.400
50.	Zabłudów Kolonia Miasto	23
51.	Zabłudów Kolonia	218
52.	Zacisze	42
53.	Zagruszany	162
54.	Zajezerce	54
55.	Zwierki	269
56.	Żuki	72
57.	Żywkowo	28
Razem:		
- miasto - 2.400		
- gmina - 6.733		
Ogółem		9.133

Tabela nr 2. Migracja

Rok	MIASTO stan na dzień 02.12.2018 r.				GMINA stan na dzień 02.12.2018 r.			
	M	K	Razem	Wzrost lub spadek w stosunku do roku poprzedniego	M	K	Razem	Wzrost lub spadek w stosunku do roku poprzedniego
2015	1182	1244	2426	+5	3317	3301	6618	+31
2016	1167	1233	2400	-26	3365	3307	6672	+54
2017	1167	1240	2407	+7	3381	3309	6690	+18
2018	1169	1231	2400	-7	3397	3335	6732	+42

Tabela nr 3. Liczba zawartych małżeństw, urodzeń i zgonów

ROK	Liczba zawartych małżeństw	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2015	54	104	126
2016	74	102	104
2017	57	109	117
2018	64	96	113

Tabela nr 4. Liczba udzielonych ślubów na terenie gminy Zabłudów

Rok	Śluby konkordatowe	Śluby cywilne
2015	29	5
2016	18	17

2017	32	16
2018	35	22

IV. Finanse Gminy

Budżet gminy przyjęty został uchwałą Rady Miejskiej Nr XXX/275/2017 dnia 28 grudnia 2017r. Podstawowe dane wynikające z wyżej wymienionej uchwały budżetowej kształtowały się następująco:

1 Planowane dochody budżetowe **42.540.978 zł**, w tym:

- dochody bieżące 34.177.098 zł
- dochody majątkowe 8 363 880 zł

2 Planowane wydatki budżetowe **56.490.978 zł**, w tym:

- wydatki bieżące 31.630.316 zł
- wydatki majątkowe 24.860.662 zł

W trakcie roku dokonano zmian uchwałami Rady Miejskiej i zarządzeniami Burmistrza - zgodnie z posiadanymi kompetencjami. W efekcie dokonanych zmian, budżet na dzień

31 grudnia 2018 roku ukształtował się na poziomie:

1. Planowane dochody budżetowe **40.856.487,49 zł**, w tym:

- dochody bieżące 38.476.184,49 zł
- dochody majątkowe 2.380.303,00 zł

2. Planowane wydatki budżetowe **56.200.738,49 zł**, w tym:

- wydatki bieżące 36.239.268,49 zł
- wydatki majątkowe 19.961.470,00 zł

3. Planowany niedobór budżetu w wysokości **15.344.251 zł** został sfinansowany: przychodami pochodzącymi z planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w kwocie 12.853.000 zł oraz wolnymi środkami w wysokości 2.491.251 zł.

Tabela nr 5. Analizę wykonania dochodów i wydatków budżetowych w 2018 r.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach w zł	Wykonanie planu w 2018 r.	% wykonania planu
Dochody budżetowe	40.856.487,49	40.950.655,63	100,23 %
Wydatki budżetowe	56.200.738,49	51.912.934,12	92,37 %
Deficyt (+, -)	- 15.344.251,00	- 10.962.278,49	X

Zestawienie tabelaryczne przedstawia faktyczne wykonanie dochodów i wydatków budżetowych w 2018 roku. Powstały niedobór budżetowy został sfinansowany kredytem, a kwota 1.890.721,51 zł zostanie wykorzystana w formie wolnych środków na realizację zadań inwestycyjnych w 2019 roku. Powstały również oszczędności w zakresie wydatków bieżących. Planowane wydatki bieżące zostały zrealizowane o kwotę niższą o 1.600.340,16 zł, co pozwoli na wykorzystanie powstałych wolnych środków w 2019 roku na wydatki majątkowe. Ponadto dochody zrealizowano w wysokości wyższej od planowanej o kwotę 94.168,14 zł.

Wysokość zadłużenia na dzień 31.12.2018 r. stanowi 56,54 % wykonanych dochodów budżetu na 2018 rok, co stanowi wzrost o 33,60

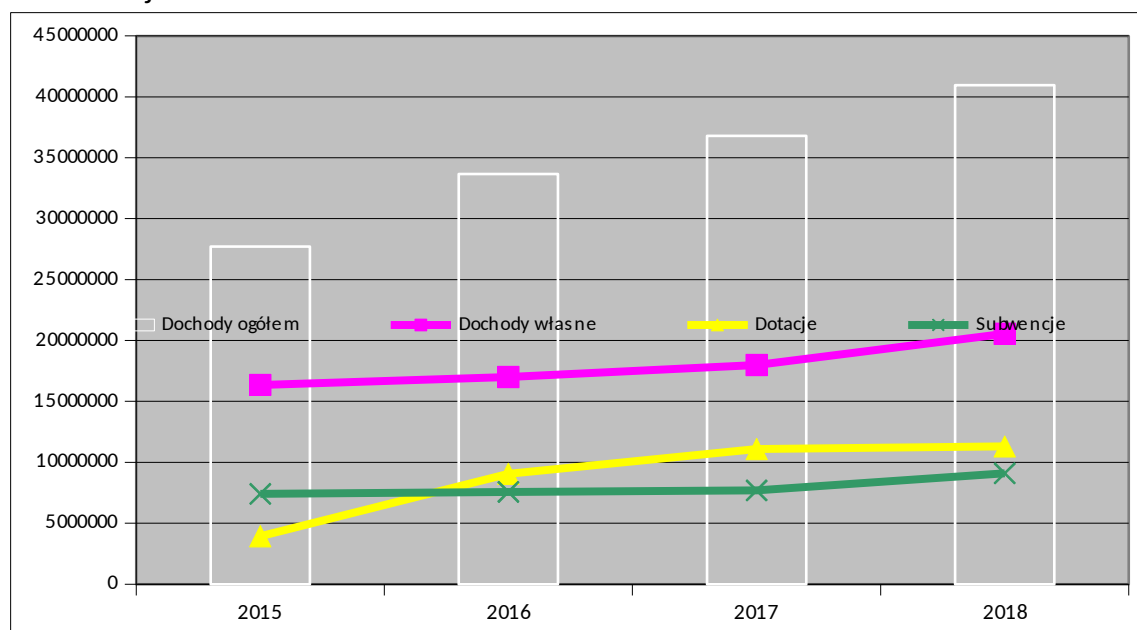
punktu procentowego. Zadłużenie uległo wzrostowi z uwagi na zaciągnięte kredyty z przeznaczeniem na wydatki majątkowe. Należy wskazać, że w grudniu 2018 r. na wniosek Burmistrza decyzją Rady Miejskiej w Zabłudowie obniżono deficyt o kwotę 3.000.000 zł i tym samym o taką samą kwotę zmniejszono wysokość zaciągniętego kredytu.

1. Dochody gminy

Dochodami gminy są podatki i opłaty oraz inne dochody własne, a także dochody regulujące, do których zalicza się subwencje i dotacje.

Zaplanowane na 2018 rok do wykonania dochody budżetowe w kwocie 40.856.487,49 zł zostały zrealizowane w 100,23 %. Najważniejsze ich źródła to: dochody własne, subwencje, dotacje celowe oraz płatności w ramach budżetu środków europejskich i dotacje celowe otrzymane na programy finansowane z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych. Wzrost dochodów zrealizowanych o kwotę ok. 4.162 tys. zł jest skutkiem w głównej mierze wzrostu dotacji na zadania własne i zlecone. Poniższe ujęcie graficzne prezentuje wykonanie dochodów budżetowych za ostatnie cztery lata

Wykres nr 1. Porównanie realizacji dochodów ogółem, dochodów własnych, subwencji oraz dotacji w latach 2015 – 2018

Podobnie jak w latach poprzednich, w strukturze dochodów gminy najważniejszą pozycję stanowiły dochody własne (za wyjątkiem dotacji na zadania własne i subwencji), których udział (łącznie ze środkami z Unii Europejskiej na wydatki bieżące i majątkowe) wynosił 50,18% (w 2017 r. – 48,92 %) zrealizowanych dochodów ogółem. Dochody własne stanowią podstawowe źródło finansowania wydatków gminy. Odnotowano znaczący wzrost dochodów ogółem w porównaniu do 2015 roku o kwotę

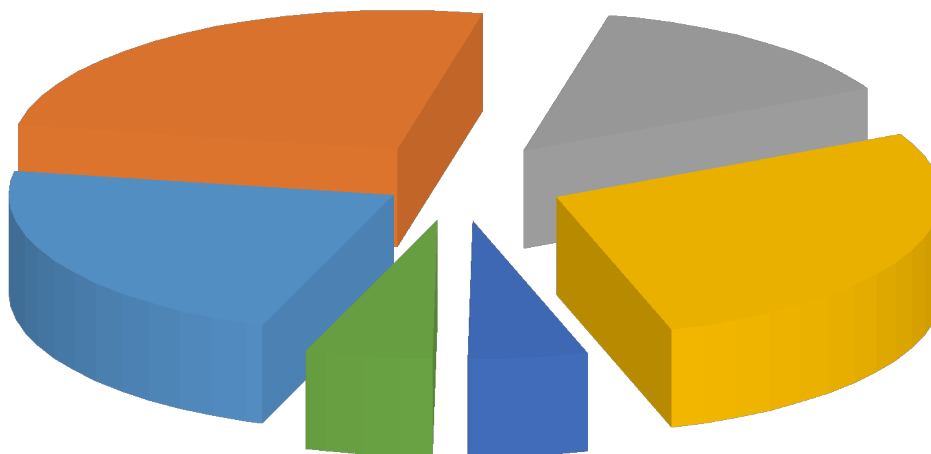
13.251.556 zł, tym: wzrost dochodów własnych o kwotę 4.195.485 zł, dotacji o kwotę 7.368.431 zł, a subwencji o 1.687.640 zł. Wzrost dochodów własnych stanowi zabezpieczenie ponoszonych wydatków bieżących jak i majątkowych.

Struktura wykonanych dochodów budżetowych w 2018 roku przedstawia się następująco:

- 1) Subwencje - 22,22% (w 2017 r. - 20,92 %),
- 2) Podatki i opłaty lokalne - 25,78% (w 2017 r. - 24,07 %)
- 3) Udziały w podatkach dochodowych stanowiących dochody budżetu państwa-14,02 %
(w 2017 r. - 15,05 %)
- 4) Dotacje celowe otrzymane na zadania własne, zlecone i powierzone - 27,59% (w 2017 r. - 30,16 %),
- 5) Dochody majątkowe - 5,35 % (w 2017 r. - 5,46 %)
- 6) Pozostałe dochody (wpłaty osób fizycznych z tytułu usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, odsetki inne usługi) - 5,04 % (w 2017 r. - 4,34 %)

Wykres nr 2. Struktury dochodów budżetowych

Struktura dochodów

Najistotniejszą kategorią dochodów własnych są podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa. Ukształtowały się one na poziomie 39,80% zrealizowanych dochodów ogółem. W porównaniu do 2017 roku nastąpił nieznaczny wzrost o 0,68% ich udziału w dochodach ogółem.

Struktura dochodów od 2018 roku wskazuje, iż największy udział w dochodach stanowią dotacje celowe na zadania własne i zlecone. Jest on

wyższy o 1,81 punktu procentowego od udziału podatków i opłat lokalnych oraz znacznie wyższy od udziału subwencji (o 5,37 punktu procentowego). Należy zauważyć, że w porównaniu do 2017 roku nastąpił wzrost o 1,30 % udziału subwencji ogólnej w wysokości zrealizowanych dochodów ogółem. Udział podatków i opłat lokalnych wzrósł o 1,71%, a wpływów z tytułu dochodów majątkowych uległ nieznacznemu obniżeniu o 0,11%. Zrealizowane udziały w podatkach od osób fizycznych i prawnych w porównaniu do 2017 r. są wyższe o kwotę ok. 205 tys. zł. Wynika to ze wzrostu procentowego wysokości udziałów w podatku od osób fizycznych przekazywanych jednostkom samorządu terytorialnego przez budżet państwa oraz poprawy sytuacji na rynku pracy. Głównym czynnikiem wzrostu dotacji celowych są środki przekazane na świadczenia rodzinne i wspieranie rodziny w wysokości 9.155 tys. zł.

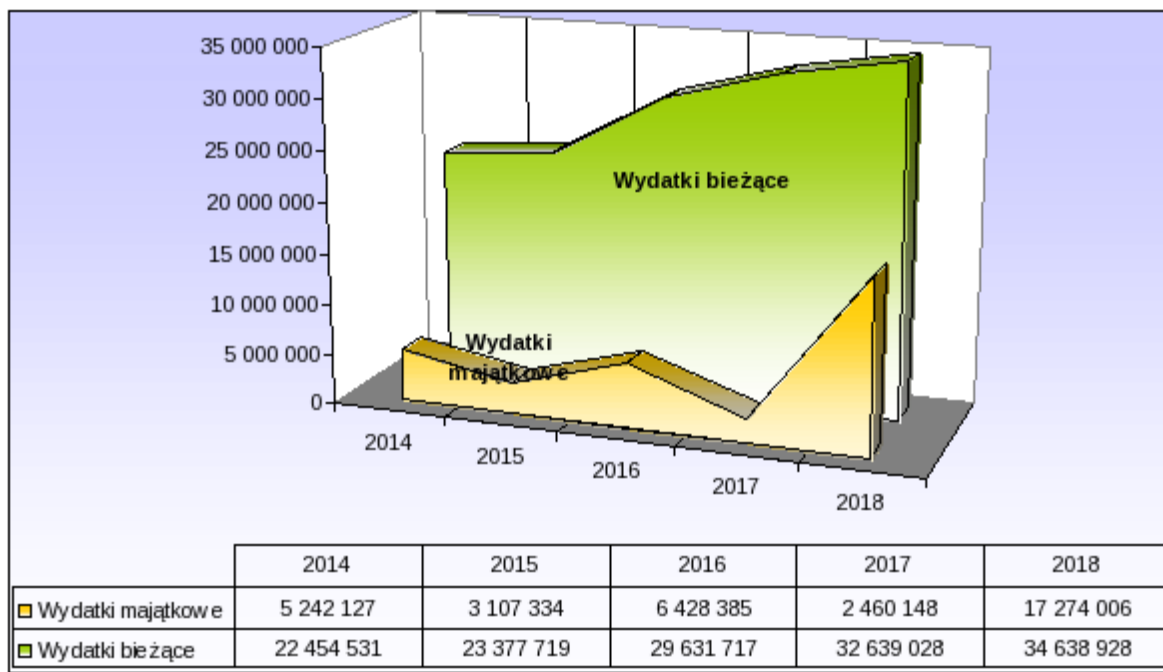
Podatki i opłaty lokalne wskazują sukcesywny coroczny wzrost, a od lipca 2013 roku przyczyniły się do tego wpływy z tytułu opłaty śmieciowej. Przekazywanie samorządom coraz większej swobody w zakresie pozyskiwania środków umożliwia wzrost skuteczności w uzyskiwaniu dofinansowania z Funduszy Unii Europejskiej, co przyczynia się do tworzenia nowych instrumentów pozwalających na wspieranie przedsiębiorczości samorządów.

2. Wydatki gminy

Wydatki stanowią pochodną dochodów, a ich forma odzwierciedla sposób realizacji zadań. Określone ustawami zadania realizowano za pośrednictwem Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych, a także poprzez inne podmioty, nie zaliczane do sektora finansów publicznych i jednocześnie nie działające w celu osiągnięcia zysku.

Wykonanie wydatków majątkowych i bieżących przedstawiono w formie tabelarycznej. Zrealizowane wydatki w kwocie 51.912.934,12 zł stanowią 92,37 % planu. Na poniższe wykonanie wydatków ogółem ma wpływ wykonanie wydatków majątkowych w 86,54 % i wydatków bieżących w 95,58 %.

Wykres nr 3. Wysokość wydatków bieżących i majątkowych w latach 2014-2018

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, iż w latach 2014 i 2016 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na porównywalnym poziomie - odpowiednio 18,93% i 17,85%. W roku 2017 wydatki majątkowe stanowiły zaledwie 7,01%, a w 2015 r. ukształtowały się na poziomie 11,73% wydatków ogółem. W związku z kumulacją w 2018 roku zadań inwestycyjnych współfinansowanych ze środków unijnych udział zadań majątkowych w wydatkach ogółem wynosi 33,27 %, co niestety skutkuje również wzrostem deficytu Gminy Zabłudów.

Tabela nr 6. Struktura wykonania wydatków

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie na 31.12.2018 r.	% wykonania planu
1	2	3	4
Wydatki majątkowe, w tym:	19.961.470,00	17.274.005,79	86,54
wydatki inwestycyjne	17.370.792,00	14.753.087,21	84,93
zakupy inwestycyjne	167.608,00	144.675,00	86,32
dotacje i środki na zadania inwestycyjne	2.423.070,00	2.376.243,58	98,07
Wydatki bieżące, z tego	36.239.268,49	34.638.928,33	95,58
wynagrodzenia + składki na ubezpieczenie społeczne, FP	12.714.849,54	12.377.321,66	97,35
dotacje na zadania bieżące	1.208.765,00	1.199.778,00	99,26
świadczenia na rzecz osób fizycznych	10.597.123,07	10.209.780,23	96,34
obsługa długu	330.000,00	324.065,97	98,20
wydatki bieżące na programy i projekty	420.197,00	402.826,00	95,87
pozostałe wydatki	10.868.333,88	10.125.156,47	93,16
Razem	56.200.738,49	51.912.934,12	92,37

W oparciu o przedstawioną tabelę w roku 2018 wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 33,27% wydatków ogółem. Wykonanie wydatków majątkowych kształtuje się na poziomie 86,54%, a wydatków bieżących 95,58%.

V. Inwestycje

W 2018 roku kontynuowaliśmy bądź rozpoczęliśmy inwestycje, które w zasadzie w większości realizowane były lub są z programów unijnych i innych środków zewnętrznych. Burmistrz konsekwentnie realizuje założenie, żeby w pierwszej kolejności pozyskiwać środki zewnętrzne i realizować inwestycje z dofinansowaniem unijnym, bądź z programów rządowych.

W 2018 r. roku złożyliśmy wiele wniosków w ramach programów z dofinansowaniem unijnym. Niektóre z nich przeszły ocenę formalną i są realizowane, niektóre nie, inne są aktualnie w trakcie oceny, dokonywanej przez instytucję zarządzającą.

Gmina Zabłudów uzyskała wsparcie finansowe na następujące działania:

1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Zabłudowie (działanie I) - projekt zintegrowany

w ramach RPOWP

o W ramach funkcjonowania Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego

28 września 2017 r. podpisano umowę o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś I. Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu, Działanie: **1.4**. Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa” Zadanie pn. "Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Zabłudowie"

o Koszt całkowity - 1 556 176 zł, kwota dofinansowania -1 146 966 zł

o Opis: przedmiotem projektu była realizacja działań inwestycyjnych dotyczących uzbrojenia terenów inwestycyjnych w gminie Zabłudów w zakresie: budowy kanału technologicznego, budowy sieci wodociągowej, budowy kanalizacji sanitarnej; w ramach projektu rozliczone zostały również koszty związane z wykonaniem dokumentacji projektowej, pełnieniem nadzoru inwestorskiego oraz promocji projektu;

o Realizacja projektu zakończona; dnia 10.10.2018 r. podpisano protokół odbioru końcowego robót.

2. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Zabłudowie (działanie II) - projekt zintegrowany

w ramach RPOWP

o w ramach funkcjonowania Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego także 28 września 2017 r. podpisano umowę o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś I. Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu, Działanie: Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa Zadanie pn. "Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Zabłudowie"

- o Koszt całkowity - 3 475 883 zł, kwota dofinansowania - 1 115 983 zł
- o Opis: przedmiotem projektu była realizacja działań inwestycyjnych dotyczących uzbrojenia terenów inwestycyjnych w gminie Zabłudów w zakresie: przebudowy sieci gazowej, budowy rury osłonowej w drodze krajowej, budowie niskoemisyjnego oświetlenia drogowego i przebudowy elektroenergetyki, przebudowy drogi krajowej, budowy niskoemisyjnego oświetlenia drogi gminnej, przebudowy telefonicznej linii kablowej, przebudowy дренаżu melioracyjnego, budowy drogi gminnej; w ramach projektu rozliczone zostały również koszty związanej z wykonaniem dokumentacji projektowej, pełnieniem nadzoru inwestorskiego oraz promocji projektu.
- o Realizacja projektu zakończona. W dniu 10.10.2018 r. podpisano protokół odbioru końcowego robót.

W ramach planu wydatków w latach 2015-2017 Gmina Zabłudów poniosła nakłady na opracowanie dokumentacji projektowo kosztorysowej w wysokości 135.620 zł. Ponadto gmina poniosła wydatki na roboty dodatkowe związane z inwestycją, a nie objęte wnioskiem o dofinansowanie w wysokości 158.552,85 zł.

3. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego i rowerowego w BOF (budowa drogi w Kurianach) - projekt partnerski w ramach RPOWP

- o Gmina Zabłudów otrzymała dofinansowanie Projektu pn: „Projekt partnerski: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego i rowerowego w BOF” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś V. Gospodarka niskoemisyjna, Działanie: Strategie niskoemisyjne Zadanie pn. "Budowa ciągu komunikacyjnego m. Kuriany Gmina Zabłudów stanowiącego przedłużenie ulicy Gminnej w Białymstoku "
- o Koszt Całkowity - 14 602 654 zł, kwota dofinansowania - 3 774 405 zł
- o Opis: przedmiotem projektu jest realizacja działań inwestycyjnych związanych z budową ciągu komunikacyjnego w miejscowości Kuriany gm. Zabłudów (w tym ścieżki rowerowej), stanowiącego przedłużenie ulicy Gminnej w Białymstoku oraz działań promujących; w ramach projektu wykonane zostaną: roboty drogowe, chodniki, ciągi pieszo - rowerowe, kanalizacja deszczowa, kanalizacja sanitarna i wodociągowa, oświetlenie niskoemisyjne, wyposażenie parkingów Bike&Ride w stojaki i wiaty rowerowe, wyposażenie przystanków w wiaty.
- o Projekt w trakcie realizacji, planowany termin zakończenia robót

budowlanych, zgodnie z podpisaną umową z wykonawcą - 30.09.2019 r.

4. Przedszkole dobre na start (działanie I, remont i rozbudowa przedszkola) - projekt zintegrowany w ramach RPOWP

- o W ramach funkcjonowania Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego podpisano umowę z dnia 24 lipca 2018 roku o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Projekt zintegrowany: „Przedszkole dobre na start”, realizacja zadania 2018-2019.
- o Koszt całkowity - 2 798 911 zł, kwota dofinansowania - 1 452 634 zł
- o Opis: głównym celem projektu jest poprawa dostępności do wysokiej jakości usług wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Zabłudów dzięki stworzeniu 50 nowych miejsc wychowania przedszkolnego, wzbogacenie i poprawa jakości kształcenia przedszkolnego oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli z przedszkola w Zabłudowie; cel ten zostanie zrealizowany m.in. poprzez zwiększenie dostępności miejsc wychowania przedszkolnego rozumianego jako rozbudowa i przebudowa istniejącej infrastruktury i zakup wyposażenia przedszkola w Zabłudowie.
- o Projekt w trakcie realizacji, planowany termin zakończenia robót, zgodnie z podpisaną umową do dnia 30.08.2019 r.

5. Przedszkole dobre na start (działanie II - szkolenia, edukacja) - projekt zintegrowany w ramach RPOWP

- o Umowa na projekt miękkiej UDA-RPPD.03.01.03-20-0006/17-00 z dnia 21 sierpnia 2018 roku współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Spójności w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś III. Kompetencje i kwalifikacje, Projekt: „Przedszkole dobre na start”, realizacja zadania 2018-2020
- o Koszt całkowity - 808 434 zł, kwota dofinansowania - 687 168 zł
- o Opis: głównym celem projektu jest zwiększenie szans edukacyjnych 80 dzieci uczęszczających do przedszkola w Zabłudowie poprzez stworzenie 50 nowych miejsc, wzbogacenie oferty edukacyjnej o dodatkowe zajęcia dydaktyczne i specjalistyczne, także wsparcie 10 rodziców poprzez udział w warsztatach oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych 6 nauczycieli z przedszkola w Zabłudowie
- o W trakcie realizacji; działania do 31.08.2020 r.

6. Przebudowa i rozbudowa systemu wodno - kanalizacyjnego w gminie Zabłudów - w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

- o Podpisano umowę o dofinansowanie zadania pn: „Przebudowa i rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego w gminie Zabłudów - etap III” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata

2014-2020,

- o Koszt całkowity - 3 121 763 zł, kwota dofinansowania - 1 614 941 zł
- o Opis: w ramach projektu wykonane zostaną prace związane z rozbudową i przebudową stacji uzdatniania wody w Zabłudowie (branża sanitarna, budowlana i elektryczna), montażem agregatu prądotwórczego na oczyszczalni ścieków w Zabłudowie, przebudową przepompowni ścieków ze zbiornikiem uśredniającym oraz budową sieci wodociągowej wydatkującej.
- o Projekt w trakcie realizacji, zakończenie wszystkich prac oraz rozliczenie projektu nastąpi w terminie do 31.07.2019r.

7. Remont świetlicy wiejskiej w Cietuszkach - w ramach Programu Odnowy Wsi Województwa Podlaskiego

- o Podpisana została umowa z 04.07.2018 r **Projekt pn. "Remont świetlicy wiejskiej w Cietuszkach"** mająca na celu poprawę jakości życia oraz podniesienia standardu usług kulturalnych mieszkańcom wsi Cietuszki poprzez remont świetlicy wiejskiej. Koszt całkowity - 60 600 zł, kwota dofinansowania - 8 749 zł
- o Opis: głównym celem projektu były prace remontowo - budowlane budynku świetlicy wiejskiej dotyczące robót elektrycznych na parterze budynku oraz remont korytarza (ok 11m²), sali spotkań (ok 68m²) i pomieszczenia gospodarczego (ok 19m²). Zaplanowany do przeprowadzenia remont pomieszczeń związany będzie z wymianą podłóg, remontem ścian oraz renowacją sufitów. Projekt finansowany był również ze środków funduszu sołeckiego miejscowości Cietuszki w kwocie 5.000,00 zł.
- o Projekt zrealizowany.

8. Przebudowa Świetlicy Wiejskiej w Dawidowiczach - w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

- o Podpisana została umowa 29.01.2018 r **Projekt pn. "Przebudowa świetlicy wiejskiej w Dawidowiczach"** mająca na celu poprawę jakości życia oraz podniesienia standardu usług kulturalnych mieszkańcom wsi Dawidowicze poprzez remont świetlicy wiejskiej.
- o Koszt całkowity - 68 516 zł, kwota dofinansowania - 42 611 zł
- o Opis: w ramach projektu przeprowadzono prace związane z przebudową świetlicy wiejskiej w Dawidowiczach obejmujące: rozbiórki związane z dociepleniem budynku, docieplenie stropu i cokołu, docieplenie ścian, przebudowę ganku, wykonanie okładziny podestu ganków i schodów oraz opaski.
- o Projekt zrealizowany.

9. Przebudowa Świetlicy Wiejskiej w Ostrówkach - w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

- o Podpisana została umowa z 06.12.2017 r **Projekt pn. "Przebudowa świetlicy wiejskiej w Ostrówkach"** mająca na celu poprawę jakości życia oraz

podniesienia standardu usług kulturalnych mieszkańcom wsi Ostrówki poprzez przebudowę świetlicy wiejskiej.

- o Koszt całkowity - 149 978 zł, kwota dofinansowania - 95 431 zł
- o Opis: w ramach projektu wykonane zostaną prace związane z przebudową świetlicy wiejskiej w Ostrówkach obejmujące: roboty wewnętrzne (rozbiórki, roboty murowe, żelbetowe, betonowe, więźba dachowa, pokrycie dachu i obróbka blacharska, stolarkę zewnętrzną i wewnętrzną, tynki, posadzki, okładzinę ścian i posadzek, wykończenie ścian, sufity podwieszane oraz instalacje sanitarne.
- o Projekt w trakcie realizacji; zgodnie z podpisaną umową realizacja robót budowlanych powinna zakończyć się 30.05.2019 r.

10. Dopuszczenie OSP w Gminie Zabłudów - w ramach Funduszu Sprawiedliwości

- o Koszt całkowity - 25 400,00 zł, kwota dofinansowania 25 146,00 zł
- o Opis: głównym celem zadania była poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz środowiska naturalnego na terenie Gminy Zabłudów, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa drogowego i przeciwpożarowego. Projekt umożliwił doposażenie działających na terenie Gminy Zabłudów 4 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (w miejscowościach: Zabłudów, Ryboły, Rafałówka i Folwarki Wielkie) w specjalistyczny sprzęt niezbędny podczas prowadzenia akcji ratunkowych. W ramach zadania zakupione zostały: latarki akumulatorowe (dla OSP w Zabłudowie, Rybołach, Rafałówce, Folwarkach Wielkich); przenośny zestaw akumulatorowy dla OSP w Rybołach; zestaw ratownictwa medycznego R1, zestaw pokrowców ochronnych na ostre krawędzie, zestaw uniwersalnych podpór i klinów do stabilizacji pojazdów, latarka akumulatorowa, parawan do osłony miejsca wypadku i zasłaniania ofiar wypadków, detektor napięcia, zabezpieczenie poduszki powietrznej kierowcy i pasażera dla OSP w Zabłudowie.

11. Dofinansowanie na zakup sprzętu ratowniczego OSP - dotacja z budżetu Powiatu Białostockiego

- o Koszt całkowity - 35 364 zł, kwota dofinansowania - 25 000 zł
- o Opis: w ramach projektu zakupiony został następujący sprzęt: ubranie specjalistyczne (3 komplety), 2 pary rękawic, 2 sztuki kominiarek, 2 hełmy strażackie, 8 latarek, 8 par butów, 4 węże tłoczne o średnicy 52, 6 ubrań koszarowych, 4 komplety spodniobutów, prądownica.

12. Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla jednostek OSP - w ramach dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w

Białymstoku

- o Koszt całkowity - 34 907,00 zł, kwota dofinansowania - 20 000,00 zł
- o Opis: w ramach projektu wykonana została wymiana drzwi wjazdowych do garażu w OSP w Rybołach, wymiana 4 okien w OSP Folwarki Wielkie. Ponadto zakupiono sprzęt dla OSP Zabłudów: 5 kompletów ubrań specjalnych, zestaw do gaszenia poddaszy, hełm strażacki, 2 pary butów oraz 2 pary rękawic.

13. Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych „Ja w internecie” -

w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa

- o Koszt całkowity - 137 131 zł, kwota dofinansowania - 137 131 zł
- o Opis: projekt zakłada zakup komputerów oraz przeprowadzenie cyklu szkoleń dla mieszkańców (246 osób): Rodzic w Internecie, Mój biznes w sieci, Moje finanse i transakcje w sieci, Działam w sieciach społecznościowych, Tworzę własną stronę internetową, Kultura w sieci.
- o Projekt w trakcie realizacji przy współpracy z Fundacją M.I.A.S.T.O.

14. Projekt „Wzmocnienie administracji publicznej i współpracy w celu poprawy bezpieczeństwa środowiska Polski i Litwy”

(Strengthening public administration and cooperation for improving safe LT-PL environment) - w ramach Interreg Polska - Litwa

- o Koszt całkowity - 1 224 304,34 zł, kwota dofinansowania na Gminę Zabłudów 1 163 089,12 zł
- o Opis: Gmina Zabłudów jest jednym z partnerów projektu. Wartość całego projektu opiewa na kwotę 4 011 034 zł, wartość dofinansowania 3 409 378. W ramach projektu zakupiony zostanie wóz strażacki oraz wyposażenie w sprzęt niezbędny do prowadzenia akcji ratunkowych dla OSP Zabłudów. Ponadto przeprowadzony zostanie cykl szkoleń dla strażaków i mieszkańców gminy Zabłudów. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Gminą Dobrzyniewo Duże (Lider projektu) oraz jednostką straży pożarnej gminy Pagegiai (partner litewski).
- o W roku 2018 trwały przygotowania, projekt w trakcie realizacji, rozpoczęcie od 01.04. 2019 r.

15. Głęboka termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Kaniukach - projekt zintegrowany

w ramach RPOWP

- o Koszt całkowity - 157 122 zł, kwota dofinansowania - 110 709 zł
- o Opis: celem projektu jest wzrost efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Kaniukach, prowadzącej do poprawy jakości powietrza poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska; w ramach projektu uwzględnione zostały prace

związane z: wykonaniem dokumentacji technicznej i audytu ex-ante, wykonanie głębokiej termomodernizacji budynku świetlicy, nadzór inwestorski i promocja projektu; w ramach robót budowlanych przewidziano wymianę stolarki okiennej oraz drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych i stropu nad ostatnią kondygnacją, zostanie wykonana opaska wokół budynku; zostaną przeprowadzone zabiegi modernizacyjne instalacji grzewczej wraz z wymianą źródła ciepła na nowy piec wolnostojący wraz z kominem systemowym; dodatkowo wykonana zostanie budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

- o Projekt jest w trakcie oceny formalno - merytorycznej.

16. Głęboka termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Koźlikach - projekt zintegrowany

w ramach RPOWP

- o Koszt całkowity - 258 772 zł, kwota dofinansowania - 186 243 zł
- o Opis: celem projektu jest wzrost efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Koźlikach, prowadzącej do poprawy jakości powietrza poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska, w ramach projektu uwzględnione zostały prace związane z: wykonaniem dokumentacji technicznej i audytu ex-ante, wykonanie głębokiej termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej, nadzór inwestorski i promocja projektu; w ramach robót budowlanych przewidziano wykonanie docieplenia ścian zewnętrznych, docieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją, wymianę stolarki okienno-drzwiowej, modernizację systemu ogrzewania oraz modernizację systemu oświetlenia; dodatkowo wykonana zostanie budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych.
- o Projekt jest w trakcie oceny formalno - merytorycznej.

17. Głęboka termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Krynickich - projekt zintegrowany

w ramach RPOWP

- o Koszt całkowity - 500 838 zł, kwota dofinansowania - 380 949 zł
- o Opis: celem projektu jest wzrost efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Krynickich, prowadzącej do poprawy jakości powietrza poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska. W ramach projektu uwzględnione zostały prace związane z: wykonaniem dokumentacji technicznej i audytu ex-ante, wykonanie głębokiej termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej, nadzór inwestorski i promocja projektu. W ramach robót budowlanych przewidziano wymianę stolarki okienno - drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych nadziemia oraz piwnicy, docieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją, wykonanie opaski wokół budynku, modernizację systemu centralnego ogrzewania budynku i systemu podgrzewania wody użytkowej, polegającej na wymianie kotła zasilanego węglem kamiennym na nowy kocioł wodny, zasilany

peletem drzewnym. Dodatkowo wykonana zostanie budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

- o Projekt jest w trakcie oceny formalno - merytorycznej.

18. Głęboka termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Rzepnikach

- projekt zintegrowany

w ramach RPOWP

- o Koszt całkowity - 198 130 zł, kwota dofinansowania - 152 885 zł

- o Opis: celem projektu jest wzrost efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej

w Rzepnikach, prowadzącej do poprawy jakości powietrza poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska. W ramach projektu uwzględnione zostały prace związane z: wykonaniem dokumentacji technicznej i audytu ex-ante, wykonanie głębokiej termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej, nadzór inwestorski i promocja projektu. W ramach robót budowlanych przewidziano wymianę stolarki okiennie-drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją, wykonanie opaski wokół budynku, demontaż istniejących pieców wraz

z montażem nowych pieców wraz z kominami systemowymi, modernizację oświetlenia.

- o Projekt jest w trakcie oceny formalno - merytorycznej.

19. Głęboka termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Krynickich - projekt zintegrowany w ramach RPOWP

- o Koszt całkowity - 853 860 zł, kwota dofinansowania - 672 613 zł

- o Opis: celem projektu jest wzrost efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej (niefunkcjonująca już szkoła podstawowa) w miejscowości Kuriany, prowadzącej do poprawy jakości powietrza poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska. W ramach projektu uwzględnione zostały prace związane z: wykonaniem dokumentacji technicznej i audytu ex-ante, wykonanie głębokiej termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej, nadzór inwestorski i promocja projektu. W ramach robót budowlanych przewidziano wykonanie wymiany stolarki okiennie-drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie stropi nad ostatnią kondygnacją, demontaż istniejącego kotła wraz z montażem nowego kotła na pelet wraz z kominem systemowym oraz modernizację systemu ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, modernizację oświetlenia. Dodatkowo wykonana zostanie budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

- o Projekt jest w trakcie oceny formalno - merytorycznej.

20. „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach”

Gmina Zabłudów podpisała dnia 23.04.2018 r. umowę z Radą Federacji Stowarzyszeń Naukowo- Technicznych NOT w Białymstoku o przyjęciu

grantu w wysokości 64.070 zł na realizację Projektu 'Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach' dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Olszanka i Sieśki w gminie Zabłudów. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

21. W ramach Pomocy Technicznej – Narodowa Strategii Spójności **Projekt pn. „ Przygotowanie Gmin Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego do realizacji zintegrowanych projektów sprzyjających rozwojowi współpracy i rozwiązywania wspólnych problemów w perspektywie finansowej 2014-2020”** realizowany w okresie od 01.01.2014 do 31.12.2020 r. przez Urząd Miejski w Zabłudowie.

Wartość zadania do realizacji na lata 2016-2018 30.600 zł, z tego środki z Pomocy Technicznej „8” 26.010 zł i udział własny „9” 4.590 zł, przekazywany w formie składki na stowarzyszenie BOF.

22. Zgodnie z umową 23.12.2016 r **Projekt pn. "ZNÓW AKTYWNI - program na rzecz integracji**

i aktywizacji społeczno-zawodowej podopiecznych MOPS w Zabłudowie" realizowany w okresie

od 01.01.2017 do 30.04.2018 r. przez MOPS w Zabłudowie w ramach Priorytetu VII. Poprawa spójności społecznej, Działanie 7.1. Rozwój działań aktywnej integracji, Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Wartość ogółem projektu 425.310,75 zł, z tego środki EFS „7” 361.510,75 zł i udział własny „9” 63.800 zł.

Inwestycje drogowe realizowane wspólnie z Powiatem Białostockim:

1. Budowa drogi powiatowej Nr 1469B na odcinku Protasy - Folwarki Małe, Etap I,

na odcinku od km 3+400 do km 5+840

o Koszt całkowity: 7 390 322 zł, dofinansowanie z „Programu rozwoju gminnej

i powiatowej infrastruktury drogowej 3 000 000 zł, wkład własny powiatu Białostockiego i dotacja z budżetu gminy po 1 975 161 zł

o Opis: budowa drogi powiatowej nr 1469 B Protasy - Folwarki Małe na odc. od km 0+900 do km 3+400 obejmuje wykonanie następujących robót: wycinka i karczowanie drzew, roboty rozbiórkowe, roboty ziemne, roboty sanitarne, rów kryty, wykonanie podbudowy z kruszywa, wykonanie nawierzchni z betonu asfaltowego, wykonanie frezowania istniejącej nawierzchni, wykonanie nawierzchni z kostki brukowej, przebudowa przepustów, przebudowa sieci energetyczno-oświetleniowej, przebudowa sieci telekomunikacyjnej, przebudowa sieci wodociągowej, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego.

2. Przebudowa drogi powiatowej nr 1489 B na odcinku Pasyнки - Zagruszany, na odcinku od km 0+000 do km 0+327,13 km

o Koszt całkowity: 775 248 zł, wkład własny powiatu Białostockiego i dotacja z budżetu gminy po 387 624 zł

- o Opis: prace na odcinku 925 m: odtworzenie trasy i punktów wysokościowych w terenie równinnym, karczowanie drzew i krzaków, wykonanie wykopów mechanicznie w gr. kat.III z transportem urobku na odkład, wykonanie nasypów mechanicznie z gruntu kat.II z pozyskaniem i transportem gruntu, profilowanie i zagęszczanie mechaniczne podłoża pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni, wykonanie podbudowy zasadniczej z kruszywa niezwiązanego CNR, gr w-wy 25cm, humusowanie z obsianiem skarp przy gr humusu 5 cm, poczwórne powierzchniowe utwalenie emulsją asfaltową i kruszywem, umocnienie skarp brukowcem na podsypce cementowo-piaskowej, ułożenie przepustów rurowych z tworzyw sztucznych o śr. 40 cm pod zjazdami, uzupełnienie poboczy kruszywem naturalnym, wykonanie zjazdów gospodarczych z nawierzchnią żwirową gr. 16 cm.

Ponadto Gmina Zabłudów złożyła następujące projekty, które nie otrzymały wsparcia finansowego:

1. Budowa siłowni plenerowych i placów zabaw w miejscowościach Halickie i Koźliki -

w ramach programu rozwoju małej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym - Otwarte Strefy Aktywności (OSA)

- o Koszt całkowity - 200 961 zł, dofinansowanie - 99 000 zł
- o Opis: projekt zgłoszony do dofinansowania w 2018 roku. Zakres prac przewidzianych do wykonania w ramach tej inwestycji zakładał budowę Otwartych Stref Aktywności w wariantie rozszerzonym tj. siłowni plenerowych, placu zabaw oraz stref relaksu w miejscowości Halickie oraz w miejscowości Koźliki.
- o Projekt nie otrzymał finansowego wsparcia.

2. Budowa siłowni plenerowych w miejscowościach Rafałówka, Zwierki, Koźliki - w ramach programu rozwoju małej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym - Otwarte Strefy Aktywności (OSA)

- o Koszt całkowity - 124 410 zł, kwota dofinansowania - 50 000 zł
- o Opis: projekt zgłoszony do dofinansowania w 2018 roku. Zakres prac przewidzianych do wykonania w ramach tej inwestycji zakładał budowę Otwartych Stref Aktywności w wariantie podstawowym, tj. budowę siłowni plenerowych oraz stref relaksu w miejscowości Rafałówka i miejscowości Zwierki.
- o Projekt nie otrzymał finansowego wsparcia.

3. Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych Folwarki

Tylwickie - Małynka
na odcinku 0+000 - 1+050 - dotacja ze środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych - budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych

- o Koszt całkowity - 345 770 zł, kwota dofinansowania 172 885 zł
- o Opis: zakres rzeczowy inwestycji obejmował: modernizację nawierzchni jezdni drogi oraz poboczy, odtworzenie zjazdów indywidualnych, remont przepustów pod zjazdami.
- o Początek projektowanej modernizacji drogi założono w km 0+000 na krawędzi istniejącej linii granicznej. Koniec zaś przyjęto w km 1+050, dowiązując się do istniejącej nawierzchni gruntowej. Gmina Zabłudów, przeprowadziła postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy przedmiotowego zadania.
- o Postępowanie zostało unieważnione, a Gmina zrezygnowała z przyznanego dofinansowania z uwagi na fakt, że min. kwota dofinansowania w znacznym stopniu przewyższała kwotę jaką zamawiający mógł przeznaczyć na realizację inwestycji.

4. Przebudowa drogi gminnej nr 106869B na odcinku Halickie - Białostoczek - Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej

- o Koszt całkowity - 2 510 191 zł, kwota dofinansowania - 1 255 095 zł
- o Opis: zakres rzeczowy zadania zakładał wykonanie: robót przygotowawczych, ziemnych odwodnienie korpusu drogowego, podbudowy, nawierzchnie, roboty wykończeniowe, oznakowanie dróg i urządzenia bezpieczeństwa ruchu, zieleń drogowa, projekt organizacji ruchu, nadzór inwestorski i tablice informacyjne.
- o Przyznane ostatecznie dofinansowanie na realizację przedmiotowego zadania zostało w znaczny sposób obniżone i Gmina Zabłudów nie podjęła się realizacji przedmiotowego zadania.

5. Przebudowa drogi gminnej nr 106855B Zagruszany - Zwierki - w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2020

- o Koszt całkowity - 1 123 842,78 zł, kwota dofinansowania - 557 585,64 zł
- o Opis: zadanie zgłoszone do dofinansowania przewidywało przebudowę drogi gminnej 106855B łączącej drogę powiatową nr 1489B Żuki-Pasyнки - Zagruszany z drogą krajową nr 19 w miejscowości Zwierki. Przebudowa drogi objętej wnioskiem zakładała poszerzenie istniejącego pasa drogi do szerokości 15 m. W ramach przebudowy odcinka objętego projektem miało nastąpić czterokrotne powierzchniowe utwalenie jedni emulsją asfaltową i kruszywem kamiennym oraz warstwą ścierną z betonu asfaltowego z wykonaniem podbudowy zasadniczej z betonu asfaltowego i podbudowy z kruszywa naturalnego na odcinku. Szerokość

- zaprojektowanej jezdni wynosić miała 5 m z poszerzeniem do 6m na wybranych odcinkach. Zaplanowano oczyszczenie i wykonanie nowych odcinków rowów odwadniających oraz ścięcie poboczy na znacznym odcinku drogi.
- o Projekt nie został zrealizowany ponieważ nie uzyskał finansowego wsparcia.

VI. Zagospodarowanie przestrzenne

Podstawową normą prawną regulującą planowanie przestrzenne w gminie jest ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W przypadku wydawania decyzji o warunkach zabudowy doprecyzowuje ją Rozporządzenie Ministra infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Po wejściu w życie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w całej Polsce, a także na terenie Gminy Zabłudów, z dniem 1 stycznia 2003r. przestały obowiązywać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995r., a więc przede wszystkim przestały obowiązywać: miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabłudów i plan ogólny miasta Zabłudów. W chwili obecnej obowiązującymi planami objęte jest około 1,35% obszaru gminy.

Ustawa przewiduje dwa rodzaje decyzji planistycznych:

- decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego, na inwestycje związane z realizacją celu publicznego oraz
- decyzje o warunkach zabudowy na pozostałe inwestycje.

1. Decyzje o warunkach zabudowy:

Zgodnie z art.59 upzp w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, budowa obiektów budowlanych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i 2b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, wymaga uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Decyzję o warunkach zabudowy wydaje burmistrz, po uzgodnieniu z organami, o których mowa w art. 53 ust. 4, ww ustawy i uzyskaniu uzgodnień lub decyzji wymaganych przepisami odrębnymi.

W 2018 roku wydano 300 decyzji o warunkach zabudowy. Najwięcej decyzji o warunkach zabudowy wydano na budynki mieszkalne jednorodzinne - 216 decyzji. Drugą, co do wielkości grupą jest zabudowa zagrodowa - 68, następnie zabudowa usługowa - 8, infrastruktura techniczna - 5, produkcyjna - 1, rekreacyjna - 2.

Ponadto oprócz decyzji o warunkach zabudowy na wnioski

Inwestorów wydano 13 zmian decyzji o warunków zabudowy oraz 31 decyzji o przeniesieniu warunków zabudowy.

Analiza wskazuje, że na terenie Gminy Zabłudów, największy ruch budowlany występuje w miejscowościach: Kuriany, Zabłudów, Halickie, Kolonia Zabłudów. Inwestycje na tych terenach dotyczą przeważnie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne są to obszary przylegające do miasta Białegostoku oraz położone w strefie urbanizacji A.

2. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

Celami publicznymi zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami są:

- o wydzielanie gruntów pod drogi publiczne i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;
- o wydzielenie gruntów pod linie kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie;
- o wydzielanie gruntów pod lotniska, urządzenia i obiekty do obsługi ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, oraz budowa i eksploatacja tych lotnisk i urządzeń;
- o budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
- o budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;
- o budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- o opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- o ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru komunistycznego;
- o budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i obiektów sportowych;
- o budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń niezbędnych do realizacji obowiązków w zakresie świadczenia przez operatora

- publicznego powszechnych usług pocztowych, a także innych obiektów i pomieszczeń związanych ze świadczeniem tych usług;
- o budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;
- o poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie i składowanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa oraz węgla brunatnego wydobywanego metodą odkrywkową;
- o zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
- o ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
- o ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
- o inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

W 2018 roku wydano 34 decyzji o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego wydawane są na podstawie art.50 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003r . o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku planowanych inwestycji celu publicznego na obszarach, na których brak planów zagospodarowania przestrzennego.

Z analizy wynika, iż najwięcej inwestycji celu publicznego przygotowano w branży energetycznej (linie elektroenergetyczne NN i SN). Druga grupa planowanych inwestycji celu publicznego stanowią inwestycje związane z budową wodociągów, kanalizacji sanitarnej i gazownictwem.

Najwięcej inwestycji związanych z realizacją inwestycji celów publicznych było wydanych w obrębie ewidencyjnym Halickie i miasta Zabłudów.

3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabłudów

Planowanie przestrzenne na poziomie gminnym oparte zostało na zobowiązaniu rady gminy do prowadzenia polityki przestrzennej. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym zarys polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniający uwarunkowania (czyli czynniki i ograniczenia) rozwoju przestrzennego. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, zatem nie może być podstawą wydawania decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania terenu. Jako akt kierownictwa wewnętrznego stanowi zbiór informacji ułatwiających prowadzenie gospodarki przestrzennej. Opracowanie i uchwalenie studium jest obowiązkowe, a jego opracowanie powinno poprzedzać sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze Gminy Zabłudów obowiązuje „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabłudów” uchwalone dnia 26 listopada 2005r. (uchwała Nr XXIX/179/05 Rady

Miejskiej w Zabłudowie) w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza studium obejmuje zgodność

z obowiązującymi przepisami, obecnymi warunkami społeczno-ekonomicznymi, gospodarczymi i trendami rozwojowymi Gminy Zabłudów. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabłudów” zawiera część tekstową i graficzną - 2 mapy przedstawiające Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Rysunek studium zawiera granice obszaru objętego studium, określone obszary chronione na podstawie przepisów odrębnych, określone obszary, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury. Tekst studium w części dotyczącej uwarunkowań i kierunków nie zawiera wszystkich elementów wymaganych przepisami obecnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Rysunek studium opracowany w skali 1:10000, a więc w skali dość szczegółowej, wyznacza granice obszarów struktur przestrzennych (A-B-C-D): obszar urbanizacji, obszar rolno - osadniczy, rekreacyjno - wypoczynkowy i ekologiczny. Jednakże rysunek oprócz wydzielenia obszarów struktur przestrzennych, ogranicza się głównie do określenia stanu istniejącego zainwestowania oraz uwzględnienia terenów obowiązujących zmian planu ogólnego Gminy Zabłudów, a także terenów planów obowiązujących.

Rysunek studium nie wyznacza jednak w poszczególnych strefach terenów rozwoju gospodarczego gminy, terenów urbanizacji gminy w otulinie południowej obwodnicy Białegostoku, a także na osi obszaru urbanizacji, jaką stanowi obecnie droga S19 i DK65. Ponadto występuje konieczność wyznaczenia na rysunku studium maksymalnych zakresów zabudowy i zainwestowania w poszczególnych obszarach wsi, a w szczególności położonych w strefie A.

W poszczególnych miejscowościach gminy konieczne jest wskazanie zasięgów inwestowania, aby nie rozpraszać zabudowy w sposób niekontrolowany. Wyznaczenia wymagają obszary terenów zalewowych oraz tereny wymagające przekształceń, rewitalizacji i rekultywacji, a także inne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

Zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów wprowadzone po 2014r.:

- a. Zmiany wprowadzone na podstawie Uchwały Nr XXIX/264/2017 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 22 listopada 2017r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów.
- b. Zmiany wprowadzone na podstawie Uchwały Nr XXX/277/2017 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów.

- c. Zmiany wprowadzone na podstawie Uchwały Nr XXXI/290/2018 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 14 lutego 2018r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów.
- d. Ostatnią była zmiana wprowadzona na podstawie Uchwały Nr VI/43/2019 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zabłudów.

4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Zabłudów i ich zmiany

Podstawowym narzędziem polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które sporządza się w miarę potrzeb, za wyjątkiem kilku wymienionych w ustawie przypadków, w których sporządza się je obowiązkowo. Plan ten jest aktem prawa lokalnego, oznacza to, że jest wiążący dla organów samorządowych gminy, instytucji publicznych, podmiotów gospodarczych i wszystkich obywateli. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, który wyznacza ramy i przesądza o gospodarce przestrzennej gminy. Ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Do dnia 31 grudnia 2002 r. na całym obszarze gminy Zabłudów obowiązywał plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy, plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Zabłudów oraz miejscowy szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego budownictwa jednorodzinnego wsi Dojlidy Górne.

Po dniu 1 stycznia 1995r. w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy wprowadzono kilkanaście zmian.

Analiza obowiązujących planów obejmuje przede wszystkim zgodność z art. 15 ust. 2 i 3 oraz art. 16 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obowiązujące plany sporządzone są w większości w skali 1:10 000 i 1:2000.

W wielu przypadkach rysunki obowiązujących planów nie były opracowane w odpowiedniej skali. Dość często plany obejmują powierzchnie pojedynczych działek lub nieruchomości i skala rysunków stwarza problemy z ich odczytaniem. Ponadto rysunki nie zawierają wymaganych przepisami ustawy, elementów planu. Ważniejszym elementem tych planów jest część tekstowa określające w szczególności sposób przeznaczenie terenów, zasady kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa czy zasady podziału nieruchomości. Dotyczy to terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Ze względu na wielkość powierzchni terenów objętych planami (niewielkie powierzchnie), rodzaj istniejącego zagospodarowania terenów

sąsiednich, rozproszenie powierzchni terenów objętych planami (zmianami planów) oraz wymagań obowiązującego prawa budowlanego – brak w/w ustaleń w zmianach planów nie powinien powodować konfliktów społecznych, naruszać elementów środowiska jak również stwarzać sprzeczności związanych z tymczasowym zagospodarowaniem terenu. Należy jednak stwierdzić, że braki te rodzą wiele nieporozumień oraz powodują „naciąganie” interpretacji przez organy pozwoleń na budowę i z tego też względu powinny być w przyszłości uchylone poprzez sporządzenie nowych planów miejscowych, na wydzielonych urbanistycznie obszarach, a nie na terenach pojedynczych nieruchomości bądź w nie uzasadnionym przestrzennie.

W 2018 roku wydano 4 wypisy i wyrisy z miejscowych planów.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w 2018 r.

- a. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Bobrowa, gmina Zabłudów
 - powierzchnia 4, 6449 ha.
 - uchwała Nr XXXV/322/2018 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 25 kwietnia 2018 r.
- b. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w obszarze wsi Protasy, Łubniki i Zwierki, gmina Zabłudów, w rejonie drogi powiatowej Nr 1469B oraz drogi gminnej Nr 145/4
 - powierzchnia 54,0 ha.
 - uchwała Nr XXXV/323/2018 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 25 kwietnia 2018 r.,
- c. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części terenów w obrębie wsi Kuriany, gmina Zabłudów – Etap I
 - powierzchnia 80,99 ha.
 - uchwała Nr XXXV/324/2018 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 25 kwietnia 2018r.
- d. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Gnieciuki, gmina Zabłudów.
 - powierzchnia 48,00 ha.
 - uchwała Nr XLI/417/2018 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 16 października 2018r.
- e. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Olszanka i Sieśki w gminie Zabłudów, (tereny obsługi komunikacji i turystyki) – uchwalony w 2019 roku (!)
 - powierzchnia 2,4 ha
 - uchwała Nr V/26/2019 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 19 lutego 2019r

Powierzchnia terenów objętych obowiązującymi planami oraz zmianami planów miejscowych na dzień 31.12.2018 r. wynosi około 459,31 ha, co stanowi około 1,35% powierzchni gminy Zabłudów. Powierzchnia gminy w

granicach administracyjnych wynosi 339,77 km².

Uchwały intencyjne (rozpoczęte procedury) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie wniosków zostały podjęte uchwały intencyjne i wszczęto procedurę zmierzającą do uchwalenie planów zagospodarowania przestrzennego:

- a. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego złoża piasku Ryboły, gm. Zabłudów - powierzchniowa eksploatacja kruszywa;
- b. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Kucharówka w gminie Zabłudów - usługi (usługa turystyki i rekreacji) i drogi dojazdowe;
- c. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie rzeki Białej oraz drogi krajowej nr 19, we wsi Kuriany w gminie Zabłudów - etap 1 - przeznaczenie pod usługi;
- d. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Borowiki i Zwierki (Cmentarz Klasztorny) w gminie Zabłudów. - przeznaczenie cmentarz klasztorny;
- e. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części terenów w obrębie wsi Kuriany, gm. Zabłudów, Etap II- przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową z usługami nieuciążliwymi.

5. Decyzje środowiskowe

Podstawowe akty prawne, na podstawie której wydawane są decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (w skrócie DŚU):

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art.71 ustawy **decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU)** określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- a. przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- b. przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Tryb wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach definiuje art. 72 ustawy.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.

Do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć załączniki wymienione w art. 74 ustawy. Kluczowymi dokumentami, wśród innych załączników, przy wydawaniu DŚU są: Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz Karta informacyjna

przedsięwzięcia.

Zgodnie z art.77 ustawy, jeżeli jest przeprowadzana **ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko**, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji (burmistrz):

- a. uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i, w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim, z dyrektorem urzędu morskiego;
- b. zasięga opinii organu, o którym mowa w art. 78 kompetencje organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej, (najczęściej PPIS) w sprawach wydawania opinii, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 tryb wydania decyzji o o środowiskowych uwarunkowaniach ust. 1 pkt 1-3, 10-19 i 21-25, oraz uchwały, o której mowa w art. 72 tryb wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ust. 1b;
- c. zasięga opinii organu właściwego (Marszałek Województwa Podlaskiego) do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, jeżeli planowane przedsięwzięcie kwalifikowane jest jako instalacja, o której mowa w art. 201 wymóg uzyskania pozwolenia na prowadzenie instalacji ust. 1 tej ustawy;
- d. uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, (Wody Polskie) o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, chyba że - w przypadku przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - organ ten wyraził wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Uzgodnień, o których mowa powyżej dokonuje się w drodze postanowienia.

Zgodnie z art. 79 ustawy przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- a. wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 czynności organu przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ust. 1;
- b. ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- c. wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- d. wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W 2018 roku wpłynęły do Burmistrza Zabłudowa następujące wnioski na wydanie DŚU:

- a. Eksploatacja złoża piasku „Ryboły” w kat. C1, zlokalizowanego na części działki nr 236/1, obręb geodezyjny Ryboły, pow. Białostocki, gm. Zabłudów, woj. podlaskie
- b. Budowa budynku inwentarskiego: obory o obsadzie 101 DJP wraz z zewnętrznym zamkniętym i szczelnym zbiornikiem na gnojowicę o $V= 1111,0 \text{ m}^3$ na działce o nr geod. 760, obręb geodezyjny Pawły, gmina Zabłudów, woj. podlaskie
- c. powierzchniowa eksploatacja kruszywa naturalnego z udokumentowanego złoża TATAROWCE III, położonego na nieruchomościach gruntowych oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 58 i 65 – obręb Tatarowce, gm. Zabłudów, pow. Białostocki – o łącznej powierzchni 5,3ha
- d. Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1484B Niewodnica Nargilewska – Wojszki na odcinku Niewodnica Nargilewska – Kudrycze (gm. Juchnowiec Kościelny, gm. Zabłudów)
- e. Powierzchniowa eksploatacja kruszywa naturalnego z udokumentowanego złoża FOLWARKI WIELKIE II, położonego na nieruchomości gruntowej oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 55 – obręb Folwarki Wielkie, gm. Zabłudów, pow. białostocki – o powierzchni 6,0ha.
- f. Budowa i eksploatacja obory o obsadzie bydła 156 DJP na działce o nr geod. 38/1 we wsi Dawidowicze, gmina Zabłudów
- g. Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1488B na odcinku Nowosady- granica gminy Zabłudów

W niektórych postępowaniach, po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, kompetentny organ, tj. Burmistrz Zabłudowa, w formie postanowienia, stwierdził brak obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W chwili obecnej najbardziej problematycznymi sprawami, które znalazły swoje konsekwencje w sądach administracyjnych są budowa zespołu budynków inwentarskich do hodowli drobiu w obrębie ewidencyjnym Kuriany i budowa obory do hodowli bydła w Protasach. Problem jednak nie dotyczy DŚU, ale miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których zapisy kwestionują inwestorzy.

Podsumowanie

- o Główny charakter realizowanych i planowanych dotychczasowo inwestycji na terenie Gminy Zabłudów związany jest z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, a także z zabudową zagrodową.
- o Największy ruch inwestycyjny w zakresie budownictwa mieszkaniowego występuje w mieście Zabłudów, Zabłudów Kolonia, a także w ścisłej strefie podmiejskiej na terenach wsi: Kuriany, Halickie, Zwierki, Protasy, Skrybicze, Rafałówka.
- o Największy ruch inwestycyjny w zakresie budownictwa rekreacyjno - letniskowego występuje na terenach wsi: Kaniuki, Ciełuszki, w dolinie górnej rzeki Narwi w obszarze ochrony ptaków Natura 2000. oraz w m. Bobrowa.
- o W pozostałych miejscowościach większość inwestycji dotyczy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i ekstensywnej siedliskowej na dużych nieruchomościach rolnych.
- o Prawo, a dokładnie ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dopuszcza zabudowę zagrodową w dowolnym miejscu Gminy, w tym na terenach nie zainwestowanych, niezurbanizowanych, pod warunkiem dysponowania arealem gruntów o powierzchni większej lub równej średniej powierzchni gospodarstwa rolnego, która wynosi 4,52ha w przypadku braku sąsiedztwa, lub 1,0ha w przypadku działek posiadających sąsiedztwo. W konsekwencji prowadzi to do podziałów geodezyjnych i parcelowania gruntów rolnych omijając ustawę o gospodarce nieruchomościami, która umożliwia podział terenów rolnych o powierzchni powyżej 0,30ha oraz niekontrolowanego obrotu wydzielonymi już działkami. Powyższe działania są sprzeczne z ustawą o kształtowaniu ustroju rolnego, (odrolnienie gruntów rolnych

i leśnych) oraz z ustawą o gospodarce nieruchomościami. Cytowane ustawy miały między innymi zapobiec rozdrobnieniu gospodarstw rolnych. Powstałe w ten sposób pseudo-gospodarstwa na małych działkach przekształcają się w zwykłą zabudowę jednorodzinną. Zabudowa ta tworzy niepożądaną kontynuację funkcji i wskaźników zabudowy dla terenów przyległych, co w konsekwencji prowadzi do chaotycznej, niekontrolowanej zabudowy, rozprzestrzeniającej się po terenie całej Gminy, w tym również poza obszarami urbanizacji wyznaczanymi w studium, a więc na obszarach rolno osadniczych, rekreacyjno-wypoczynkowych, a czasami na obszarach ekologicznych, powodując chaos w zagospodarowaniu przestrzennym.

- o W latach 2014 - 2018 dominującym rodzajem planowanych inwestycji celu publicznego były: sieci elektroenergetyczne, sieci wodociągowe, kanalizacji sanitarnej oraz sieci gazowe.
- o Pokrycie Gminy Zabłudów obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego na koniec sierpnia 2018r. kształtuje się w granicach 1,35 % powierzchni administracyjnej

- Gminy.
- o Brak wymaganych przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapisów w tekstach zmian planów lub nieprecyzyjne i niewłaściwe zapisy.
 - o Brak zapisów w Studium obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

Wnioski wynikające z analizy planistycznej Gminy Zabłudów

Względy finansowe ograniczają możliwości prowadzenia prac planistycznych, w tym opracowania nowego „Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego”, opracowywania planów miejscowych na terenach największego ruchu inwestycyjnego w strefie urbanizacji „A” oraz planów zakazu zabudowy np. na obszar południowej obwodnicy Białegostoku. Wskazane jest jednak sukcesywne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (co w części zostało zainicjowane poprzez uchwalenie mpzp dla wsi Protasy oraz części obrębu Kuriany) na poszczególne fragmenty Gminy, ponieważ właśnie one faktycznie kształtują ład urbanistyczny i strukturę przestrzenną Gminy. Decyzje o warunkach zabudowy nigdy nie doprowadzą do prawidłowego, optymalnego zagospodarowania gminy, jedynie mogą wprowadzać niekontrolowany chaos przestrzenny.

Studium natomiast jest ważnym dokumentem planistycznym, jednak nie stanowi prawa miejscowego.

Szczegółowe informacje na temat planowania przestrzennego Gminy Zabłudów zostały zawarte w Analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Zabłudów, przyjętej Uchwałą Nr XII/416/2018 Rady Miejskiej W Zabłudowie, z dnia 16 października 2018r. w sprawie aktualności „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabłudów” i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie Gminy Zabłudów.

VII. Gospodarka nieruchomościami

Zgodnie z art.43 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019r. poz.506) mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

1. Mienie komunalne

Gospodarowanie mieniem komunalnym odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U z 2018r. poz.2204 ze zm.), ww. ustawy o samorządzie gminnym, Kodeksu cywilnego oraz Uchwały Rady Miejskiej w Zabłudowie Nr XVI/104/08 z dnia 23 maja 2008r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania na czas oznaczony dłużej niż trzy lata lub na czas nieoznaczony zmienionej Uchwałami Rady Miejskiej w

Zabłudowie: Nr XXII/168/09 z dnia 13 lutego 2009 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony, Nr IX/63/2015 z dnia 31 sierpnia 2015r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony oraz Nr XXXIX/367/2018 z dnia 7 września 2018r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony.

Tabela nr 7. Stan mienia komunalnego

	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
Zasób	156,9666	7 519 612
Rolne	79,1107	791 107
Mienie gminne	176,2170	3 919 163
Drogi	642,5596	7 549 687
Współwłasności	5,7496	360 470
Użytkowanie wieczyste	65,8929	2 416 859
Trwały zarząd	4,5277	225 390
Łącznie	1131,0241	22 782 288

Tabela nr 8. Budynki stanowiące własność gminy

I	Budynki stanowiące własność gminy	17 035 231,28
<i>Budynki służące zaspokajaniu działań w zakresie kultury</i>		
<i>629 200,65</i>		
1	Budynek agronomówki - biblioteka Zabłudów	170 861,82
2	Budynek gospodarczy przy bibliotece w Zabłudowie	7 000,00
3.	Budynek WDK Ryboły	264 346,81
4	Budynek gospodarczy przy WDK Ryboły	6 000,00
5.	Budynek GOK Rafałówka	43 402,27
6.	Budynek gospodarczy Rafałówka	6 479,92
7.	Budynek świetlicy Halickie	1 041,32
8	Budynek gospodarczy przy świetlicy w Halickich	7 000,00
9.	Budynek Klubu Rzepniki + nakłady z 2012 r.	89 991,31
10	Budynek agronomówki Folwarki Tylwickie	33 077,20
<i>Budynek Urzędu</i>		
<i>758 841,38</i>		
1.	Budynek Urzędu Miejskiego w Zabłudowie	758 841,38
<i>Budynki do realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego</i>		
<i>908 452,96</i>		
1.	Budynek OSP Krynickie	51 478,00
2.	Garaż metalowy Kudrycze	1 038,34

3.	Budynek OSP w Zabłudowie	623 936,62
4.	Budynek OSP w Folwarkach Wielkich	80 000,00
5.	Budynek OSP w Rzepnikach	27 000,00
6.	Budynek OSP w Zukach	30 000,00
7.	Budynek OSP w Rybołach	40 000,00
8.	Budynek OSP w Pawłach	12 000,00
9.	Budynek OSP w Cietuszkach	5 000,00
10	Budynek OSP w Kaniukach	3 000,00
.		
11	Budynek OSP w Nowosadach	35 000,00
.		
Budynki przeznaczone do zaspokajanie zadań w zakresie ochrony zdrowia 950 542,73		
1.	Budynek Ośrodka Zdrowia w Zabłudowie + nakłady w 2011 r.	938 542,73
2.	Budynek garażu przy Ośrodku Zdrowia w Zabłudowie	12 000,00
Budynki komunalne		
3 341 150,92		
1.	Budynek hydroforni w Zabłudowie	37 481,65
2.	Budynek Hydroforni Krynickie	17 158,67
3.	Budynek Hydroforni POM Białostoczek	49 350,00
4.	Budynek hydroforni Pawły	87 637,54
5.	Budynek hydroforni Kuriany	826 760,54
6.	Wiata przystankowa w Zwierkach	4 843,40
7.	Wiata przystankowa w Zagruszany	4 843,40
8.	Wiata przystankowa w Kucharówka	4 843,40
9.	Wiata przystankowa w Kucharówka	5 209,40
10	Wiata przystankowa w Ostrówkach	5 209,40
11	Wiata przystankowa w Gneciukach	5 209,40
12	Wiata przystankowa w Olszance	6 422,11
13	Przystanek autobusowy w Zabłudowie	78 831,90
14	Budynek mieszkalny Zabłudów ul. Dywizji	10 512,00
15	Budynek gospodarczy Zabłudów ul. Dywizji	5 000,00
16	Budynek mieszkalny Zabłudów ul. Św. Rocha 6	56 790,54
17	Budynek mieszkalny Zabłudów ul. Kalwińska 3	80 639,72
18	Budynek mieszkalny Zabłudów ul. Mickiewicza 1	62 651,94
19	Budynek gospodarczy Zabłudów ul. Mickiewicza 1	5 000,00
20	Budynek po Mitex we wsi Ryboły	14 881,10
21	Budynek Bakutil Zabłudów	4 739,14
22	Budynek użytkowy ul Św. Rocha 6	7 481,70
23	Budynek mieszkalny Zabłudów ul. Mickiewicza 8	44 976,99
24	Budynek mieszkalny ul. Mickiewicza	60 609,00
25	Obiekty w parku podworskim	167 497,00

26	Budynek świetlicy wiejskiej w Kurianach	332 258,54
27	Budynek świetlicy wiejskiej w Kudryczach	15 000,00
28	Budynek świetlicy wiejskiej w Kaniukach	20 000,00
29	Budynek świetlicy wiejskiej w Pawłach wraz z modernizacją z 2012 r.	114 716,18
30	Budynek świetlicy wiejskiej w Folwarkach Małych + nakłady w 2011 r.	525 216,17
31	Budynek mieszkalny w Folwarkach Wielkich	30 000,00
32	Budynek świetlicy wiejskiej w Dawidowiczach	98 516,60
33	Budynek świetlicy wiejskiej w Koźlikach	17 000,00
34	Budynek świetlicy wiejskiej w Gneciukach	20 000,00
35	Budynek mieszkalny ul. Bielska 13	21 729,67
36	Budynek oczyszczalni ścieków w Zabłudowie	351 935,00
37	Przystanek autobusowy w Zabłudowie	11 070,00
38	Budynek po OSP w Ostrówkach	35 000,00
39	Wiata drewniana 6 mx 4m przy placu zabaw w Protasach na dz. Nr 23/1 pokrycie dachu z blacho dachówki	9 500,00
40	Wiata przystankowa we wsi Ochremowicze	5 200,00
41	Wiata przystankowa w Protasach	18 344,32
42	Nowoczesna metalowa altana w Olszance	4 299,00
43	Altana rekreacyjna w Tatarowcach	6 519,00
44	Altana rekreacyjna w Kamionce	19 953,50
45	Wiata rekreacyjna w Bobrowej	9 999,00
46	Wolnostojąca plenerowa scena widowiskowa w Kurianach	20 314,00
Budynki po byłych szkołach i domy nauczyciela		
566 260,48		
1.	Budynek po SZ.P w Zwierkach + nakłady w 2011 r.	182 856,46
2	Dom Nauczyciela w Krynickich	40 237,22
3.	Budynek po SZ.P w Kurianach	35 791,00
4	Budynki gospodarcze w Kurianach	2 417,20
5.	Budynek szaletu w Zwierkach	3 957,40
6	Budynek SZ.P. w Rybołach	71 254,10
7	Budynki gospodarcze w Rybołach	11 280,40
8	Budynek po SZ.P. w Ciefuszkach	25 000,00
9	Budynek po SZ.P. w Pawłach	30 000,00
10	Budynki gospodarcze po SZ.P. w Pawłach	2 000,00
.		
11	Budynek SZ.P w Krynickich	153 409,20
.		
12	Budynki gospodarcze w Krynickich	8 057,50
.		
Budynki funkcjonujących szkół		
9 880 782,16		
1.	Budynek SZ.P. w Białostoczku	754 489,31

2.	Budynek SZ. P. w Zabłudowie + nakłady w 2011	1 682 221,23
3.	Budynek Przedszkola w Zabłudowie + nakłady w 2011	306 063,03
4.	Budynek SZ.P. w Rafałowce	621 807,84
5.	Budynki gospodarcze w Rafałowce	2 903,40
6.	Budynek SZ.P. w Dobrzyniówce	663 461,35
7.	Budynki gospodarcze w Dobrzyniówce	6 233,40
8.	Budynek Gimnazjum w Zabłudowie	1 080 083,72
9.	Budynek Hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Zabłudowie o pow. użytkowej 1.194,97 m ²	4 763 518,90

2. Sprzedaż gruntów.

Cenę wywoławczą, przy sprzedaży w drodze przetargu i cenę sprzedaży w drodze bezprzetargowej, ustala się w oparciu o wycenę sporządzoną przez rzeczoznawcę majątkowego. Wobec powyższego w 2018 r. roku zlecono wycenę 21 działek za łączną cenę 5890 zł. Zgodnie z art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami na okres 21 dni podaje się do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zaś po 6 tygodniach od daty podania do publicznej wiadomości ww. wykazu podaje się do publicznej wiadomości ogłoszenie o przetargu lub sporządza się protokół rokowań w przypadku sprzedaży w drodze bezprzetargowej.

W 2018r. sprzedano n/w działki, części oszacowanych działek nie udało się sprzedać (przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym), zaś część działek sprzedano w 2019 r.

Tabela nr 9. Sprzedaż gruntów

L. p.	Położenie	Nr działki	Pow. w m ²	Cena sprzedaży netto w zł	Tryb sprzedaży
1.	Zabłudów	255	626	43 447,15	Przetarg
2.	Ciełuszki	1320/27	1 040	19 487,80	Przetarg
3.	Żywkowo	275	1 900	24 083,90	Przetarg
4.	Żywkowo	274	2 000	22 795,64	Przetarg
5.	Ciełuszki	1320/26	1 040	19 487,80	Przetarg
6.	Kudrycze	132	1 130	16 000,00	b.przetargu art.37 ust.2 pkt.6 u o g.n.
7.	Dojlidy Górne	225/3	4 469	33 850,00	b.przetargu art.37 ust.2 pkt.10 u o g.n.
8.	Aleksicze	17/1	1 033 (udz.1/3 3100m ²)	14 024,00	b.przetargu art.37 ust.2 pkt.9 u o g.n.
9.	Folwarki Wielkie	162/5	1 500	42 422,76	przetarg
Łącznie			14 738	235 599,05	

3. Dzierżawa

Na dzień 31.12.2018r. wydzierżawiana była powierzchnia 150,1799 ha gruntów z zasobu Gminy Zabłudów. Czynsze dzierżawne nowo wydzierżawianych nieruchomości i w przypadku przedłużania umów dzierżawy ustalane są w oparciu o Zarządzenie NR VII/160/2016 Burmistrza Zabłudowa z dnia 21 stycznia 2016r. w sprawie ustalenia minimalnych stawek czynszu za dzierżawę nieruchomości stanowiących własność Gminy Zabłudów. Zarówno w przypadku nowo wydzierżawianych nieruchomości jak i przedłużanych umów zgodnie z art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami na okres 21 dni podaje się do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, zaś po terminie wykazu ogłasza się przetarg na dzierżawę, przedłuża dotychczasową lub wydzierżawia na okres do 3 lat w trybie bezprzetargowym. W 2018r. Rada Miejska w Zabłudowie podjęła 4 uchwały w sprawie przedłużenia umów dzierżawy w drodze bezprzetargowej. (Nr XXXXI/301/2018, Nr XXXIV/318/2018, Nr XXXIX/368/2018 i Nr XLI/418/2018).

Dochód z tytułu czynszu dzierżawnego za grunty wydzierżawione do wykorzystania rolniczego ustalony był na kwotę 28 283 zł. Kwota ta nie obejmuje czynszów podlegających waloryzacji, gdzie wystawiane są faktury.

4. Użytkowanie wieczyste

Na dzień 31.12.2018 r. w użytkowaniu wieczystym była powierzchnia 65,8929 ha, (z tego 55,7021 ha ogrody działkowe, ustawowo zwolnione z opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego), dochody z tytułu opłat rocznych ustalone były na kwotę 79 941 zł.

5. Trwały zarząd

Na dzień 31.12.2018 r. w trwałym zarządzie szkół (Zabłudów, Rafałówka, Dobrzyniówka, Białostoczek) była powierzchnia 4,5277 ha. Zgodnie z art.81 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty szkoły zwolnione są z opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomością.

6. Podziały

Kwestie podziału nieruchomości regulują przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (art. 92 - 100, t.j. z 2018r. poz. 2204).

Przepisy te nie dotyczą nieruchomości położonych na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych na cele rolne i leśne, a w przypadku braku planu miejscowego do nieruchomości wykorzystywanych na cele rolne i leśne, chyba że dokonanie podziału spowodowałoby konieczność wydzielenia nowych dróg niebędących niezbędnymi drogami dojazdowymi do nieruchomości wchodzących w skład gospodarstw rolnych albo spowodowałoby wydzielenie działek gruntu o powierzchni mniejszej

niż 0,3000 ha.

Za nieruchomości wykorzystywane na cele rolne i leśne uznaje się nieruchomości wykazane w katastrze nieruchomości jako użytki rolne albo grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, a także wchodzące w skład nieruchomości rolnych użytki kopalne, nieużytki i drogi, jeżeli nie ustalono dla nich warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na podstawie art. 93 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. z 2018r. poz. 2204) wójt, burmistrz albo prezydent miasta na wniosek i koszt osoby, która ma interes prawny (właściciel nieruchomości, użytkownik wieczysty) wydaje opinię co do możliwości podziału. Opinię co do możliwości podziału wydaje się w formie postanowienia (art. 93 ust. 5 w/w ustawy).

W roku 2018 do tut. urzędu wpłynęło 87 wniosków o określenie możliwości podziału nieruchomości i w większości były to nieruchomości, na które zostały wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i na ich podstawie wydzielane były działki gruntu o powierzchni mniejszej niż 0,3000 ha.

Wnioski dotyczyły terenu całej gminy, z przewagą jednak takich miejscowości jak: Halickie(14 wniosków), m. Zabłudów (9 wniosków) , Kuriany (9 wniosków). Po otrzymaniu dokumentacji technicznej podziału nieruchomości, sporządzonej przez wykonawcę prac geodezyjnych wydawana jest przez Burmistrza decyzja zatwierdzająca podział (art. 96 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami).

W roku 2018 wydane zostały 44 decyzje i można zauważyć, że na terenie gminy panuje równowaga jeśli chodzi o podziały nieruchomości, w wyniku których powstaje do 5 działek i powyżej 5 działek.

7. Opłata adiacencka

Jeżeli w wyniku podziału nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa, wzrośnie jej wartość, wójt, burmistrz albo prezydent miasta może ustalić, w drodze decyzji, opłatę adiacencką z tego tytułu. Wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustala rada gminy, w drodze uchwały, w wysokości nie większej niż 30% różnicy wartości nieruchomości (czyli wartość nieruchomości przed podziałem i wartość nieruchomości po podziale). Wszczęcie postępowania w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej może nastąpić w terminie do 3 lat od dnia, w którym decyzja zatwierdzająca podział nieruchomości stała się ostateczna albo orzeczenie o podziale stało się prawomocne (art. 98a ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami).

Ustalenie opłaty adiacenckiej może nastąpić, jeżeli w dniu, w którym decyzja zatwierdzająca podział nieruchomości stała się ostateczna albo orzeczenie o podziale nieruchomości stało się prawomocne, obowiązywała

uchwała rady gminy, o której mowa wyżej. Do ustalenia opłaty adiacenckiej przyjmuje się stawkę procentową obowiązującą w dniu, w którym decyzja zatwierdzająca podział nieruchomości stała się ostateczna albo orzeczenie o podziale nieruchomości stało się prawomocne:

- o opłatę adiacencką wnosi się na rzecz gminy,
- o opłatę adiacencką ustala Burmistrz w drodze decyzji zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Zabłudowie,
- o opłata adiacencka na wniosek właściciela/i nieruchomości może być rozłożona na raty roczne, płatne w okresie do 10 lat,
- o opłata adiacencka płatna w ratach podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski,
- o w przypadku rozłożenia opłaty adiacenckiej na raty, wierzytelność z tytułu niespłaconej części opłaty wraz z odsetkami podlega zabezpieczeniu przez ustanowienie hipoteki przymusowej na koszt właściciela nieruchomości,
- o obowiązek wnoszenia opłaty adiacenckiej powstaje po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja o ustaleniu opłaty stała się ostateczna. W przypadku rozłożenia opłaty na raty obowiązek ten dotyczy wpłacenia pierwszej raty. W razie zwłoki w uiszczaniu opłaty pobiera się odsetki na zasadach określonych w kodeksie cywilnym.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXV/262/10 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany uchwały nr XI/63/07 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 29 października 2007 r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 13 maja 2010r. Nr 93, poz. 1386) została ustalona **wysokość stawki procentowej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału w wysokości 10% różnicy wartości.**

O wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej organ zawiadamia właściciela podzielonej nieruchomości. Stwierdzenie, czy

w wyniku podziału nastąpił wzrost wartości nieruchomości, dokonuje się na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego, którego powołuje burmistrz. Również burmistrz ponosi koszty operatu szacunkowego, które zgodnie z aktualnie obowiązującą umową wynoszą: 390 zł brutto, jeśli wycenie podlega nieruchomość, która uległa podziałowi do 5 działek i 420 zł brutto, jeśli wycenie podlega nieruchomość która uległa podziałowi powyżej 5 działek.

W roku 2018 wszczętych zostało 8 postępowań gdzie koszty operatów wyniosły 2040 zł.

8. Rozgraniczenia

W roku 2018 nie były prowadzone postępowania o rozgraniczenie nieruchomości. Podstawa prawna działań burmistrza: art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. z 2019r poz. 725). Rozgraniczenie nieruchomości ma na celu ustalenie przebiegu ich granic przez określenie położenia punktów i linii granicznych, utrwalenie

tych punktów znakami granicznymi na gruncie oraz sporządzenie odpowiednich dokumentów. Rozgraniczenie przeprowadza się z urzędu lub na wniosek strony.

9. Ustalenie numerów porządkowych

Na podstawie art. 47a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. z 2019r. poz. 725) do zadań gminy należy ustalanie numerów porządkowych oraz zakładanie i prowadzenie ewidencji miejscowości, ulic i adresów. Numery porządkowe ustala się w formie zawiadomienia z urzędu lub na wniosek zainteresowanych dla budynków mieszkalnych oraz innych budynków przeznaczonych do stałego lub czasowego przebywania ludzi, w tym w szczególności budynków: biurowych, ogólnodostępnych wykorzystywanych na cele kultury i kultury fizycznej, o charakterze edukacyjnym, szpitali i opieki medycznej oraz przeznaczonych do działalności gospodarczej, wybudowanych, w trakcie budowy i prognozowanych do wybudowania.

W roku 2018 wydanych zostało 86 zawiadomień o ustaleniu numeru porządkowego dla budynków mieszkalnych głównie w miejscowościach Kuriany (21 zawiadomień) i Zwierki (8 zawiadomień) oraz pojedyncze zawiadomienia w pozostałych miejscowościach z terenu gminy. Gmina z tego tytułu nie ponosi żadnych kosztów.

Do prowadzenia numeracji porządkowej nieruchomości używane jest oprogramowanie eGmina z modułem IMAPA. Baza adresowa z terenu gminy Zabłudów w odświeżeniu publicznej w postaci portalu mapowego jest dostępna pod adresem <http://zabludow.e-mapa.net/>.

VIII. Infrastruktura komunalna i techniczna

1. Drogi

Przez Gminę Zabłudów przechodzi odcinek drogi krajowej nr 19 Białystok - Lublin - Rzeszów oraz drogi nr 65 Białystok Bobrowniki. Przebiega również odcinek drogi wojewódzkiej 685 Zabłudów- Narewka - Hajnówka.

Na terenie Gminy i Miasta Zabłudów występują liczne odcinki dróg powiatowych, natomiast drogi gminne publiczne stanowią powierzchnię 890 968 m², a drogi lokalne 5 333 244 m².

W ramach bieżącego utrzymania dróg na terenie gm. Zabłudów koszty dostaw, robót i usług wykonanych w 2018 roku wyniosły łącznie 1 824 672,85 zł.

Tabela nr 10. Bieżące utrzymanie dróg

Zestawienie dostaw, robót i usług wykonanych w 2018 roku	
Dostawy materiałów:	994 662,47 zł
Odśnieżanie:	181 913,93 zł
Wynajem sprzętu z obsługą:	224 614,95 zł
Profilowanie dróg:	241 944,95 zł
Naprawa nawierzchni bitum.	19 081,62 zł
Wznowienie znaków granicznych	21 600,00 zł
Odtworzenie, oczyszczenie rowów	59 772,01 zł
Naprawa przepustu	6 765,00 zł
Naprawy nawierzchni brukowcowych	31 290,00 zł
Zabezpieczenie skarp	15 990,00 zł
Materiały na przepusty	11 936,31 zł
Oznakowanie pionowe	10 549,11 zł
Odkrzaczanie poboczy	3 937,50 zł
Badania materiału /pozytywne/	615,00 zł
Razem	1 824 672,85 zł

Ze środków własnych gminy Zabłudów zrealizowano również zadanie pn. "Rozbudowa drogi gminnej nr 106894 B - ul. Izabeli Demblińskiej w Zabłudowie wraz z budową zjazdów, kanalizacji deszczowej, przebudową przepustu, gazociągu i kablowej sieci telekomunikacyjnej oraz wycinką drzew".

2. Oświetlenie ulic, placów, dróg

Celem optymalizacji kosztów energii elektrycznej Gmina Zabłudów przystąpiła do „grupy zakupowej” energii elektrycznej. Uczestnictwo w grupie zakupowej polega na przygotowaniu materiałów do przetargu na zakup energii elektrycznej czynnej. Wybór dostawcy dokonywany nastąpił w przetargu nieograniczonym, przeprowadzanym w imieniu gmin zrzeszonych w grupie. Z wyłonionym wykonawcą Gmina zawarła umowę sprzedaży energii elektrycznej w grudniu 2017 r. na lata 2018-2019. Przeprowadzenie tych działań pozwoliło uzyskać niższą cenę energii elektrycznej. Niższymi stawkami objęte są wszystkie punkty poboru należące do Gminy Zabłudów jak i jej jednostek organizacyjnych.

Oświetlenie uliczne funkcjonuje we wszystkich wsiach na terenie gminy Zabłudów, liczba punktów świetlnych wynosi 1573 szt. w tym 1162 szt. stanowią

oprawy typu LED. Do modernizacji pozostało 375 punktów, stanowi to 23,84 %.

W 2018 r. dokonywano bieżących napraw oraz rozbudowę istniejącej sieci poprzez:

- dowieszenie linii oświetleniowej na istniejącej linii napowietrznej nn wraz z montażem opraw oświetleniowych w obrębie wsi Kowalowce,
- dowieszenie linii oświetleniowej na istniejącej linii napowietrznej nn wraz z montażem opraw oświetleniowych w obrębie wsi Kudrycze,
- montaż oprawy oświetleniowej na istniejącej linii oświetleniowej napowietrznej na we wsi Płoska
- montaż opraw oświetleniowych, przewodów, szafki sterującej we wsi Żywkowo
- montaż opraw oświetleniowych na istniejącej linii napowietrznej nn w obrębie wsi Nowosady.

Koszt w/w robót: 91 512,00 zł.

Ponadto przygotowano dokumentację projektowo - kosztorysową na modernizację i dowieszenie oświetlenia drogowego w obrębie wsi Łubniki, Kowalowce i Kol. Zabłudów za łączną kwotę 18 000,00 zł.

3. Gospodarka odpadami

Utworzenie i obsługa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy to obowiązek wynikający z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W ramach tego systemu gmina prowadzi działania związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy oraz prowadzi Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Mieszkańcy którzy mają złożone deklaracje mogą również pozbywać się odpadów wielkogabarytowych, zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, zużytych opon przekazując do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). Przeteterminowane leki można wrzucać do pojemników w wyznaczonych aptekach. Baterie można wrzucać do pojemników w wyznaczonych szkołach lub innych obiektach.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do wyposażenie nieruchomości w pojemniki na odpady zmieszane, zaś gmina zapewnia worki do selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Raz w roku w wyznaczonym terminie, w ramach systemu odbierane są z nieruchomości odpady wielkogabarytowe tj. meble, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych ponoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zróżnicowaną w zależności od tego, czy odpady na nieruchomości są segregowane, czy też nie są.

Od 01.01.2018 r odbiorem i zagospodarowaniem odpadów z terenu Gminy Zabłudów zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług-Asenizacyjnych "ASTWA" Spółka z o.o., ul. Kombatantów 4, 15-102 Białystok.

Do dnia 31.12.2018 r zostało złożonych 4 011 deklaracji z czego:

1 .Na nieruchomościach zamieszkałych:

- Miasta Zabłudów - 467 ,
- Gminy Zabłudów - 1 958

2. Na nieruchomościach niezamieszkałych:

- Miasta Zabłudów - 46

- Gminy Zabłudów - 70

3. Na nieruchomościach mieszanych:

- Miasta Zabłudów - 97

- Gminy Zabłudów - 224

4. Konta „0”

- Miasto Zabłudów - 155

- Gmina Zabłudów - 990

5. Nieruchomości letniskowe

- Miasto Zabłudów - 1 Gmina Zabłudów - 3

Odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Zabłudów odbywa się z częstotliwością:

- 1 raz w miesiącu (w okresie od I-III i od X-XII) - odpady niesegregowane
- 2 razy w miesiącu (od IV-IX) - odpady niesegregowane
- 1 raz w miesiącu - odpady segregowane

Wysokość opłat:

- 35 zł miesięcznie od jednego mieszkańca na danej nieruchomości - jeżeli zadeklarowano zbiórkę odpadów zmieszanych.
- 13 zł miesięcznie od jednego mieszkańca na danej nieruchomości - przy selektywnej zbiórce odpadów
- 120 zł miesięcznie od gospodarstwa domowego 5 osobowego i większego - jeżeli zadeklarowano zbiórkę odpadów zmieszanych,
- 60 zł miesięcznie od gospodarstwa domowego 5 osobowego i większego - przy selektywnej zbiórce odpadów.

4. Wodociągi i kanalizacja

Gospodarka wodociągowa jest realizowana w oparciu o stacje wodociągowe zlokalizowane w Zabłudowie, Pawłach, Kurianach i Białostoczku.

Długość sieci wodociągowych wynosi: 160,2 km, natomiast ilość przyłączy wodociągowych to 1796 szt.

Gmina Zabłudów eksploatuje 2 oczyszczalnie ścieków:

- oczyszczalnia w Zabłudowie - odbiera ścieki z terenu Zabłudowa oraz Kolonii Zabłudów,

- oczyszczalnia w Białostoczku - odbiera ścieki od mieszkańców Białostoczku.

Łączna długość sieci kanalizacyjnych wynosi 16,8 km , ilość przyłączy: 517 szt.

Inwestycje:

- 1) w 2018 roku realizowano modernizację stacji wodociągowej w Zabłudowie

- (termin zakończenia: 30.04.2019 r.),
- 2) podpisano umowę na budowę wodociągu Zabłudów-Kowalowce (termin zakończenia: 30.4.2019 r.,
 - 3) modernizacja oczyszczalni w Zabłudowie (termin zakończenia: 30.04.2019 r.),
 - 4) wykonano punkt zlewny przy oczyszczalni w Zabłudowie,
 - 5) w obrębie terenów inwestycyjnych Gminy Zabłudów wykonano:
 - sieć wodociągową o dł. 1.2 km (wartość: 868.413,10 zł)
 - kanalizację o dł. 1.4 km (wartość: 553,579,46 zł).

IX. Rolnictwo i leśnictwo

W 2018 roku w zakresie zadań gminy z dziedziny rolnictwa i leśnictwa urząd podejmował następujące działania:

- o zamieszczano na tablicach ogłoszeń i stronie BIP informacje dotyczące spraw w zakresie zwalczania chorób zwierzęcych i organizacji profilaktyki (ASF, szczepienia lisów), kierowane z Powiatowego Inspektoratu Weterynarii oraz informacje dotyczące spraw rolnictwa, kierowanych z KRUS, ARiMR, Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- o przeprowadzono 41 interwencji dotyczących zdarzeń z udziałem zwierząt dzikich i domowych. Koszt interwencji wyniósł 20 500 zł. Gmina ma podpisaną umowę z Lekarzem Weterynarii, umowa obowiązuje do 31.03.2021 r.,
- o w zakresie odbioru i utylizacji padłych zwierząt z terenu Gminy Zabłudów w 2018 r. współpracowano na podstawie umowy z firmami „Struga” i „Eko-Stok”. Zostało odebranych 41 szt. padłych zwierząt. Koszt usługi wyniósł 4536 zł. Umowa obowiązuje do 31.12.2021r. Podstawa prawna: Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2018 poz. 1454): „Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: zapewniają zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie”.
- o w okresie od czerwca do sierpnia 2018 r. prowadzono szacowanie szkód w rolnictwie, powstałych w wyniku suszy. Oszacowano 331 gospodarstw. Protokoły pokontrolne przekazano Podlaskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu i poszkodowanym rolnikom w celu otrzymania pomocy, która obejmowała min. możliwość skorzystania z kredytu na wznowienie produkcji rolniczej, dopłat do ha. uszkodzonej uprawy. Podstawa prawna:
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
 - Wytyczne dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i

działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

- o rozpatrzono 235 spraw dotyczących zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew oraz wniosków dotyczących uzyskania zezwolenia na wycinkę drzew. Podstawa prawna: art. 83 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 t.j.).
- o zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych wydano 12 postanowień dotyczących zaopiniowania zdjęcia próchnicznej warstwy gleby z części działek przeznaczonych pod inwestycje budowlane oraz wskazano miejsce jej wykorzystania.
- o zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783) wydano dwie decyzje zezwalająca na uprawę konopi włóknistych.
- o Na terenie gminy znajduje się 5 pomników przyrody:
 - lipa drobnolistna w miejscowości Kudrycze,
 - lipa drobnolistna i kasztanowiec zwyczajny w miejscowości Ryboły,
 - dąb szypułkowy i lipa drobnolistna w miejscowości Rafałówka.

X. Oświata i wychowanie

System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoją rolę musi być dostosowany do bieżących i przyszłych potrzeb danej społeczności. Dotyczy to zarówno procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak i warunków w jakich ten proces się odbywa. Baza materialna placówek oświatowych musi, więc spełniać wszelkie wymogi i tym samym być przyjazna uczniom, również tym niepełnosprawnym.

Jedno z najważniejszych a zarazem największych i bardzo trudnych zadań publicznych, które realizuje zabłudowski samorząd stanowi oświata. W Gminie Zabłudów istnieje sieć placówek edukacyjnych, począwszy od poziomu edukacji przedszkolnej, poprzez obowiązkowe szkoły podstawowe oraz oddziały klasy III gimnazjum, natomiast brak jest szkolnictwa ponadpodstawowego.

W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 Gmina Zabłudów była organem prowadzącym dla 3 samodzielnych szkół podstawowych, 1 gimnazjum oraz 1 zespołu szkół, w skład, którego wchodzi szkoła podstawowa oraz przedszkole.

Poniższa przedstawia stan bazy lokalowej w roku szkolnym.

Tabela Nr 11. Stan bazy lokalowej oświaty w roku szkolnym

Lp.	Wyszczególnienie	Pow. Nieruchomość	W tym pow.	Pow. placu

		ci gruntowej (w m2)	terenów zielonych	zaba w
1.	Przedszkole w Zabłudowie	-	-	-
2.	SP Zabłudów	10028	200	600
3.	SP Białostoczek	2787	400	492
4.	SP Dobrzyniówka	17000	8000	0
5.	SP Rafałówka	10200	600	567
6.	Gimnazjum w Zabłudowie	6264	703	0
Ogółem		46279	9903	1659

Placówki oświatowe na terenie Gminy Zabłudów do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji ruchowej poza halą sportową i 2 salami gimnastycznymi wykorzystywały również boiska do piłki siatkowej, piłki nożnej oraz ręcznej, koszykówki, kort tenisowy oraz bieżnie i skocznie.

Stan organizacji placówek oświatowych w roku 2017/2018 i 2018/2019 szkolnym przedstawia tabela.

Tabela nr 12. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjum.

Lp	Wyszczególnienie	2017/2018		2018/2019	
		Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	Szkoła Podstawowa w Zabłudowie	16	299	18	346
2.	Szkoła Podstawowa w Białostoczku	7	67	8	74
3.	Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce	7	66	8	68
4.	Szkoła Podstawowa w Rafałówce	7	47	8	57
Razem		37	479	42	545
1	Gimnazjum w Zabłudowie	6	130	3	68
Ogółem		43	609	45	613

Tabela nr 13. Stan organizacji przedszkola o oddziałów przeszkolonych w szkołach podstawowych.

Lp.	Wyszczególnienie	2017/2018		2018/2019	
		Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	Szkoła Podstawowa w Zabłudowie	2	49	0	0
2.	Szkoła Podstawowa w Białostoczku	1	11	1	8
3.	Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce	1	9	1	5
4.	Szkoła Podstawowa w Rafałówce	1	17	1	16
5.	Przedszkole w Zabłudowie	4	94	7	157
Razem		9	180	10	186

Tabela nr 14. Stan zatrudnienia w roku szkolnym 2018/2019.

Lp.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie		Kadra pedagogiczna		Pracownicy administracji i obsługi	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	zatrudnienie
1.	ZSP Zabłudów	70,18	75	51,18	56	19	19
2.	SP Białostoczek	16,17	18	15,17	17	1	1
3.	SP Dobrzyniówka	15,74	18	14,24	16	1,5	2
4.	SP Rafałówka	13,25	19	12,35	18	1	1
5.	Gimnazjum w Zabłudowie	11,38	20	10,38	18	1,5	2
RAZEM		127,35	150	103,32	125	24	25

Finansowanie zadań oświatowych

Wykonane wydatki bieżące z działu „Oświata i wychowanie” w kwocie - 10.497.644 zł stanowią 30,31 % ogółu bieżących wydatków budżetowych (w porównaniu do 2017 r. odnotowano wzrost o 957.000 zł, do 2016 r. o 1.488.876 zł).

Należy zauważyć, iż wydatki bieżące na realizację zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty na terenie Gminy Zabłudów wyniosły w 2018 roku 10.717.181 zł, w tym 10.497.644 zł oświata i wychowanie + 219.537 zł - edukacyjna opieka wychowawcza. Subwencja oświatowa, która wpłynęła do budżetu gminy w 2018 roku w wysokości - 6.182.375 zł + 222.863 zł dotacje na zadania w zakresie oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej to ogółem 6.405.238 zł. Pozostałe nakłady poniesione na realizację zadań z zakresu oświaty i opieki edukacyjnej

w wysokości **4.311.943** zł stanowią środki własne samorządu. W porównaniu do 2016 roku nastąpił wzrost udziału środków własnych o kwotę 302.160 zł.

Największą pozycję wydatków w szkołach podstawowych stanowią koszty poniesione na wynagrodzenia i pochodne, umowy zlecenia i inne świadczenia na rzecz pracowników 4.699.310 zł /w porównaniu do 2017 r. wzrost o ok. 1.019 tys. zł, do 2016 r. wzrost o ok. 1.290 tys. zł/.

Planowana subwencja oświatowa na 2018 rok w Gminie Zabłudów wraz z subwencją na uczniów wymagających specjalnej organizacji nauki i metod pracy z dziećmi i młodzieżą wynosi 6.182.375 zł : 608 uczniów = 10.168,38 zł na jednego ucznia rocznie.

Wysokość subwencji przypadająca w bieżącym roku dla poszczególnych szkół według liczby uczniów kształtuje się następująco:

- a) Gimnazjum w Zabłudowie 130 uczniów X 10.168,38 = 1.321.882,90 zł, koszt kształcenia jednego ucznia 11.062,95 zł.
- b) Szkoła Podstawowa w Zabłudowie 298 uczniów X 10.168,38 = 3.030.177,24 zł, koszt kształcenia jednego ucznia 14.607,94 zł.
- c) Szkoła Podstawowa w Białostoczku 67 uczniów X 10.168,38 = 681.281,46 zł, koszt kształcenia jednego ucznia 17.817,55 zł.
- d) Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce 66 uczniów X 10.168,38 = 671.113,08 zł, koszt kształcenia jednego ucznia 16.456,33 zł.
- e) Szkoła Podstawowa w Rafałówce 47 uczniów X 10.168,38 = 477.913,86 zł, koszt kształcenia jednego ucznia 20.626,23 zł.

Wydatki poniesione w 2018 roku są wyższe od poniesionych w adekwatnym okresie 2017 roku w poszczególnych szkołach w następującej wysokości i zakresie:

1. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Zabłudowie - wzrost o ok. 864 tys. zł,
2. Szkoła Podstawowa w Rafałówce - wzrost wydatków o ok. 172 tys. zł,
3. Szkoła Podstawowa w Dobrzyniówce - wzrost wydatków o ok. 122 tys. zł,
4. Szkoła Podstawowa w Białostoczku - wzrost wydatków o ok. 144 tys. zł
5. Gimnazjum w Zabłudowie - obniżenie wydatków o ok. 493 tys. zł, w tym wynagrodzenia i pochodne spadek o ok. 358 tys. zł oraz wydatków rzeczowych o ok.134 tys. zł.

Na obniżenie wydatków w gimnazjum ma wpływ zmniejszenie o kolejne 2 oddziały w związku z reformą edukacji.

Ponadto Gmina Zabłudów otrzymała dotacja na realizację zadań zleconych, tj. *Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych* przeznaczona na 2018 rok dotacja wyniosła 66.133,33 zł. Została wykorzystana na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych w ilości niezbędnej do zabezpieczenia liczby uczniów korzystających z materiałów edukacyjnych

i podręczników oraz dla nauczycieli. Kwota dotacji wykorzystano w wysokości 63.890,27 zł na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz 1% na koszty obsługi tj. kwota 638 zł, a zwrot niewykorzystanej dotacji w wysokości 1.605,06 zł nastąpił w związku z

mniejszą liczbą dzieci do ilości zadeklarowanej według stanu na 31.08.2018 r.

W 2018 r. Gmina Zabłudów złożyła wniosek w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno - komunikacyjnych „Aktywna tablica”. Otrzymaliśmy kwotę 42.000 zł, którą wraz z udziałem własnym wynoszącym 10.500 zł, wydatkowano na zakup tablicy, monitora interaktywnego oraz projektora i zestawu głośników. Niewykorzystane środki zostały zwrócone do budżetu państwa.

XI. Fundusz sołecki

Fundusz sołecki to wydzielona część budżetu gminy, o przeznaczeniu której decydują sami mieszkańcy.

Główne grupy zadań realizowanych w ramach funduszy sołeckich w 2018 r. w poszczególnych sołectwach przedstawiają się następująco:

Tabela nr 15. Zadania realizowane przy udziale środków z funduszu sołeckiego

Sołectwo:	Przedsięwzięcia uchwalone przez zebrania wiejskie
ALEKSICZE	Naprawa dróg
Białostoczek	Budowa placu zabaw, siłowni, Zakup tablicy ogłoszeniowej
Bobrowa	Wykonanie wiaty drewnianej
Ciełuszki	Zakup materiałów i remont świetlicy wiejskiej
Dawidowicze	Naprawa drogi
Dobrzyniówka	Tablice kierunkowych z numerami domów
	Zagospodarowanie i utwardzenie placu
	Spotkanie integracyjne i organizacja czasu wolnego
Folwarki Małe	Wsparcie działań promocyjnych na rzecz gminy Zabłudów
	Organizacja zajęć kulturalnych i edukacyjnych
	Remont placu zabaw i ogrodu wokół świetlicy
	Napraw dróg gminnych
	Tabliczki kierunkowe z numerami domów
Folwarki Wielkie	Budowa dachu na budynku świetlicy wiejskiej
Folwarki Tylwickie	Remont ulicy we wsi
Gnieciuki	Remont świetlicy
Halickie	Zakup ławek, karuzeli, zjazdu linowego, doposażenie boiska
Kamionka	Naprawa drogi Płoskie - Henrykowo
	Zakup i montaż mebli ogrodowych itp.
	Tabliczki kierunkowe z numerami domów
Kaniuki	naprawa drogi

Sołectwo:	Przedsięwzięcia uchwalone przez zebrania wiejskie
Kowalowce	Montaż lamp oświetleniowych
	Zakup 6 tablic kierunkowych z numerami domów
Kołpaki	Remont drogi
Koźliki	Urządzenie placu rekreacyjno – sportowego
Krynickie	Remont drogi
Kucharówka	Wykonanie projektu nawierzchni asfaltowej drogi nr 117 od dr krajowej w obrębie sołectwa Kucharówka
Kudrycze	Wykonanie oświetlenia ulicznego i uzupełnienie lamp
Kuriany	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
	Budowa wiaty widowiskowej
Łubniki	Poprawa jakości dróg dojazdowych i doświetlenie wjazdów do wsi
Małynka	Naprawa drogi gminnej we wsi Małynka
Miniewiczze	Zakup tablic kierunkowych z numerami domów
	Naprawa drogi
Nowosady	Remont świetlicy wiejskiej w Nowosadach
Ochremowicze	Podsypywanie/utwardzenie drogi wiejskiej
Olszanka	Przygotowanie terenu, i zakup akcesoriów pod wielofunkcyjne pole do gier, Zakup i montaż stołu i ław do altany, ułożenie polbruku
Ostrówki	Zakup znaków z numerami domów
	Nawożenie i utwardzenie drogi żwirem
Pasynki	Renowacja drogi
Płoskie	Utwardzenie drogi/ ulicy we wsi Płoskie i montaż lamp
Protasy	Przygotowanie dokumentacji na budowę nawierzchni asfaltowej
Rafałówka	Sprzęt sportowy i paliwo do koszenia boiska
	Dofinansowanie wykonania projektu sali gimnastycznej przy szkole Podstawowej im. Sybiraków w Rafałówce
	Dofinansowanie wykonania dokumentacji projektowo – kosztorysowej (uproszczonej) budowy nawierzchni asfaltowej drogi z Rafałówki w stronę Zabłudowa i Kucharówki, w obrębie wsi Rafałówka
Ryboły	Kontynuacja budowy chodnika
	Zakup i montaż wiaty przystankowej
	Wymiana ogrodzenia przy świetlicy
	Zakup szlabanu do zabezpieczenia wjazdu
Rzepniki	Remont jednego z pomieszczeń w świetlicy
Sieński	Tablica ogłoszeń i tabliczki kierunkowe

Sołectwo:	Przedsięwzięcia uchwalone przez zebrania wiejskie
	Naprawa dróg
Skrybiczne	Tablice kierunkowe
	Remont drogi
Solniki	Naprawa drogi gminnej
Tatarowce	Utwardzenie terenu przed wiatą – ułożenie płytek
Zabłudów Kolonia	Dofinansowanie świetlicy socjoterapeutycznej
	Naprawa dróg
Zacisze	Podsypywanie drogi destruktem i założenie przepustu
Zagruszany	Zakup okien do świetlicy wiejskiej
	Naprawa drogi gminnej
Zajezerce	Dostawa żwiru na drogę gminną
Zwierki	Tabliczki kierunkowe z numerami domów
	Remont świetlicy
	Spotkanie integracyjne
	Doposażenie świetlicy
	Zakup lodówki do świetlicy
	Zakup opału
	Projekt techniczny wykonania siłowni napowietrznej
Żuki	Ułożenie polbruku przy świetlicy
Żywkowo	Naprawa drogi gminnej
	Zakup tablicy ogłoszeń

u

Tabela nr 16. Informacja w sprawie wykorzystania środków funduszu sołectkiego

Lp.	Nazwa sołectwa	Kwota funduszu	Wykonanie wydatków na 31.12.2018
1	Aleksicze	8 482,10	8 482,00
2	Białostoczek	11 676,19	11 676,16
3	Bobrowa	10 008,17	9 999,00
4	Ciełuszki	9 901,70	9 901,70
5	Dawidowicze	9 298,37	9 298,37
6	Dobrzyniówka	31 869,98	29 438,17
7	Folwarki Małe	14 799,31	12 991,33
8	Folwarki Tylwickie	12 527,95	12 527,95
9	Folwarki Wielkie	11 676,19	11 585,15
10	Gneciuki	9 428,00	9 428,00
11	Halickie	16 900,00	16 900,00
12	Kamionka	12 563,44	12 527,30
13	Kaniuki	8 517,59	8 502,80

14	Kowalowce	9 866,21	9 866,00
15	Kołpaki	8 162,69	8 162,69
16	Koźliki	10 114,64	10 114,64
17	Krynickie	15 473,62	15 473,62
18	Kucharówka	10 788,95	0
19	Kudrycze	11 463,25	11 463,25
20	Kuriany	29 314,00	29 314,00
21	Łubniki	13 841,08	13 513,15
22	Małynka	9 120,92	9 120,92
23	Miniewicze	7 630,00	7 630,00
24	Nowosady	10 646,99	10 646,99
25	Ochremowicze	8 624,00	8 395,50
26	Olszanka	8 482,10	8 480,42
27	Ostrówki	9 546,80	9 454,49
28	Pasynki	10 434,05	10 434,05
29	Płoskie	9 830,00	9 830,00
30	Protasy	15 012,25	15 000,00
31	Rafałówka	25 000,00	4 462,24
32	Ryboły	21 577,89	21 499,52
33	Rzepniki	11 711,68	11 711,68
34	Sieśki	8 730,53	8 730,53
35	Skrybicze	14 621,86	14 621,86
36	Solniki	9 085,43	9 085,43
37	Tatarowce	8 411,12	8 411,12
38	Zabłudów Kolonia	14 728,33	14 727,60
39	Zacisze	8 624,06	8 624,06
40	Zagruszany	12 953,83	12 897,92
41	Zajezerce	9 511,31	9 511,31
42	Zwierki	15 686,56	14 885,75
43	Żuki	9 724,25	9 723,75
44	Żywkowo	8 000,00	8 000,00
Ogółem		544 367,39	507 050,42

XII. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy znajduje się 11 jednostek OSP:

- 1) Ciełuszki
- 2) Folwarki Wielkie

- 3) Krynickie
- 4) Kudrycze
- 5) Nowosady
- 6) Pawły
- 7) Rafałówka
- 8) Ryboły
- 9) Rzepniki
- 10) Zabłudów
- 11) Żuki

- w tym: jednostki kat. „S” (posiadających samochód) - 7 jednostek, w KSRG - 2 jednostki: Zabłudów, Ryboły.

Liczba członków zwyczajnych OSP (w wieku 18-65 lat), mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo gaśniczych - 81 strażaków.

Statystyka wyjazdów - ogółem 114 w tym: pożary - 57, miejscowe zagrożenia (wypadki drogowe, usuwanie drzew, pompowanie wody) - 57.

Wydatki na straż w 2018 r. wyniosły łącznie 425 687 zł w tym:

- o wynagrodzenia i pochodne (wynagrodzenia kierowców zatrudnionych na umowę o pracę i umowę zlecenie)
- o zakup materiałów i wyposażenia (paliwa, sprzęt, umundurowanie),
- o zakup usług pozostałych (badania techniczne, udział w akcjach, ekwiwalent za szkolenia, naprawa samochodów, konserwacja sprzętu podręcznego, przeglądy okresowe)
- o zakup energii elektrycznej i gazu w jednostkach
- o zakup usług zdrowotnych (badania lekarskie)
- o zakup usług telekomunikacyjnych,
- o ubezpieczenia (pojazdów oraz członków OSP biorących udział w akcjach)
- o odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
- o pozostałe podatki (podatek rolny),
- o składki na fundusz emerytur pomostowych,
- o dotacje otrzymane na zakup sprzętu i umundurowania:
 - 16 000 zł - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku,
 - 10 000 zł - Dotacja z Województwa Podlaskiego,
 - 25 146 zł - Fundusz Sprawiedliwości.

XIII. Obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe

W zakresie Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego w 2018 roku podjęto następujące działania:

- o zaktualizowano i uzgodniono Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy Zabłudów.
- o uzgodniono wykaz stanu ewidencyjnego magazynu OC, użyczonego przez Wojewodę Podlaskiego.
- o uzgodniono Plan Działania w Zakresie Obrony Cywilnej Gminy Zabłudów w 2018 r.

- o uzgodniono Plan Realizacji Zadań w Zakresie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Burmistrza Zabłudowa w 2018 r.
- o uzgodniono Plan szkoleń obronnych w 2018 r.
- o przeprowadzono szkolenie obronne w IV kwartale 2018 r.
- o w miesiącu maj brano udział w ćwiczeniach z przeprowadzenia Akcji Kurierskiej na terenie gminy Zabłudów
- o do całodobowych kontaktów z Centrum Zarządzania Kryzysowego jest wyznaczony pracownik referatu RGiGG.

XIV. REWITALIZACJA

Wdrożenie i koordynacja Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR):

Gminny Program Rewitalizacji jest opracowaniem, które opisuje zjawiska negatywne, kryzysowe na terenie gminy i pokazuje, gdzie w gminie jest ich najwięcej. Kumulacja tych zjawisk, czyli duża ich koncentracja na części terenu gminy stanowi podstawę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, który będzie podlegał rewitalizacji. Szczegółowe informacje

na temat Gminnego Programu Rewitalizacji znajdują się w rozdziale 4 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

GPR rozróżnia dwa rodzaje obszarów: **obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji**. Definicja ustawowa mówi: „Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako **obszar zdegradowany** w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych (...), środowiskowych (...), przestrzenno-funkcjonalnych (...) lub technicznych (...)”. Obszar zdegradowany jest więc przede wszystkim obszarem o problemach społecznych.

Obszar rewitalizacji ustawodawcy zdefiniowali jako: „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (...), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...)”. Definicja ta jest zatem zdecydowanie prostsza. Najważniejsza jest koncentracja negatywnych zjawisk (którą należy udokumentować). Obszar rewitalizacji może objąć jedynie 20% powierzchni gminy oraz max. 30% jej mieszkańców.

Ustawa zakłada również wyznaczenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji, jednak w Gminie Zabłudów strefy takiej nie wyznaczono.

Chronologia działań przy opracowywaniu GPR:

- o Konsultacje społeczne przeprowadzono od 2.06.2017 r. do 3.07.2017

- r. w formie spotkań otwartych, badań ankietowych, zbierania uwag, propozycji i opinii w formie papierowej i elektronicznej.
- o Uchwała Nr XXXVII/241/2017 Rady Miejskiej w Zabłudowie z 13 lipca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zabłudów.
 - o Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji – wrzesień 2017
 - o Uchwała NR XXVIII/245/2017 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 29 września 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zabłudów.
 - o Uchwała Nr XXXIV/311/2018 Rady Miejskiej w Zabłudowie z 27 marca 2018 r. w sprawie zmiany dotyczącej przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zabłudów.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przeprowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza w sprawach dotyczących przeprowadzenia i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zabłudów na lata 2017- 2023.

Informacje dotyczące Komitetu Rewitalizacji znajdują się w Art. 7 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz w Uchwale nr XXXI/302/2018 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 14 lutego 2018 r. w sprawie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Zarządzeniem nr 548/2018 Burmistrz Zabłudowa w dniu 16 sierpnia 2018 roku powołał Komitet Rewitalizacji w Gminie Zabłudów w następującym składzie:

- 1) Wiesław Dąbrowski – przedstawiciel Urzędu Miejskiego w Zabłudowie i Przewodniczący Komitetu Rewitalizacji,
- 2) Łukasz Wasilewski – przedstawiciel Urzędu Miejskiego w Zabłudowie i Zastępca Przewodniczącego Komitetu Rewitalizacji,
- 3) Piotr Tomaszewski – przedstawiciel organizacji pozarządowej,
- 4) Jarosław Kazimierczuk – przedstawiciel przedsiębiorców,
- 5) Paweł Dobiecki – przedstawiciel obszaru zdegradowanego wyznaczonego w GPR,
- 6) Jarosław Kozłowski – przedstawiciel obszaru zdegradowanego wyznaczonego w GPR,

5 grudnia 2018 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Rewitalizacji na którym dokonano wyboru Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Komitetu oraz omówiono cele i zadania Komitetu na najbliższy okres.

W kontekście działań rewitalizacyjnych pracownicy Burmistrza aktualnie przygotowują niezbędne dokumenty do złożenia wniosku o dofinansowanie, w ramach RPOWP na rewitalizację parku miejskiego przy ul. Mickiewicza w Zabłudowie.

XV. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca pomiędzy Gminą Zabłudów, a organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy. Finansowa współpraca obejmuje zlecenie realizacji zadań publicznych w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert oraz przekazaniu środków w związku ze złożonymi ofertami z własnej inicjatywy w 2018 r. Gmina Zabłudów przekazała lokalnym stowarzyszeniom 270 091,25 zł dotacji z budżetu jst, głównie na zadania w zakresach wspierania i upowszechniania kultury fizycznej; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; ochrony i promocji zdrowia; pomocy społecznej. Pozafinansowa współpraca obejmuje m.in. konsultowanie projektów uchwał; wzajemne informowanie o kierunkach planowanej działalności; udzielanie informacji i pomocy merytorycznej przez pracowników urzędu; użyczenie, wynajmowanie i udostępnianie lokali i budynków komunalnych na cele statutowe; promocję działalności i osiągnięć organizacji pozarządowych; przekazywanie materiałów informacyjno-promocyjnych; obejmowanie patronatem władz samorządowych i prowadzenie bazy danych o organizacjach pozarządowych.

Tabela Nr 17. Rozliczenie dotacji udzielonych organizacjom pozarządowym

L p.	Rodzaj	Organizacja pozarządowa	Kwota dotacji	Środki wykorzystane	Zwrot
1.	Z ustawy o sporcie	KS Rudnia	109 000 zł	109 000 zł	0
2.		UKS „Dąb”	6 500 zł	6 500 zł	0
4.		LUKS „Lider”	23 000 zł	21 983 zł	1 017 zł
6.		Ludowy Zespół Sportowy Zwierki	20 000 zł	17 798,25	2 201,75 zł
7.		Klub Sportowy „Podlasie”	35 500 zł	35 500 zł	0
8.	Z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – konkurs ofert	„Panorama” Roz. 85 154 – 44.000 zł Roz. 85 495 – 20.000 zł	64 000 zł	64 000 zł	0
		„Klanza”	6 300 zł	6 300 zł	0
		„Barwa”	9 010 zł	9 010 zł	0
SUMA			273 310 zł	270 091,25 zł	3 218,75 zł

XVI. Realizacja uchwał rady miejskiej

W 2018 r. Rada Miejska uchwaliła 153 uchwały, w tym 131 w VII kadencji i 22 w VIII kadencji. Spośród wszystkich uchwał 73 stanowiły akty prawa miejscowego. Biorąc pod uwagę podział uchwał według zagadnień: 32

dotyczyło spraw finansowych, 6 - spraw oświatowych, 9 - spraw z zakresu pomocy społecznej, 2 - ochrony środowiska 23 - gospodarki nieruchomościami, 81- pozostałych . Zestawienie szczegółowe uchwał podjętych w 2018 r wraz z informacją o ich wykonaniu znajduje się w załączniku do raportu.

XVII. Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych

1. Miejska Biblioteka Publiczna

Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie jest samodzielną instytucją kultury, której organizatorem jest Samorząd Gminy. Biblioteka posiada statut instytucji kultury uchwalony przez Radę Miejską w Zabłudowie dnia 26 kwietnia 2002 r. Biblioteka jest wpisana w rejestrze kultury prowadzonym przez Organizatora pod pozycją nr 2. Biblioteka ma swój NIP i numer statystyczny - Regon.

Na terenie Gminy Zabłudów funkcjonują 3 biblioteki: Miejska Biblioteka Publiczna w Zabłudowie i 2 filie biblioteczne: w Rafałowce i Rybołach. W bibliotece głównej oraz filiach bibliotecznych zatrudnionych jest łącznie 6 osób.

W 2018 r. do 3 bibliotek wpłynęło 707 pozycji książkowych: ze środków samorządowych zakupiono 476 poz., na kwotę 12256 zł. 215 woluminów to książki zakupione w ramach dotacji z Biblioteki Narodowej na kwotę 5200, 16 poz. to dary od autorów książek, które zostały przekazane bibliotece podczas spotkania. Na ubytki spisano 166 książek (to książki zniszczone - MBP w Zabłudowie 72 poz. i Filia biblioteczna w Rafałowce 94).

Łączny księgozbiór w 3 bibliotekach wynosi 46949 wol., 14104 to literatura piękna dziecięca. Zapisano się do bibliotek 837 czytelników, 680 to czytelnicy biblioteki w Zabłudowie. Ogółem wypożyczono 14337 wol., 4709 literatury pięknej dla dzieci. Udostępniono 562 czasopism bieżących. Na miejscu udostępniono 2600 książek z różnych dziedzin nauki. Udzielono 77 informacji (w tym 39 elektronicznych). W 2018r. roku biblioteki odwiedziło 10181 czytelników, z wypożyczalni korzystało 5971, z czytelni na miejscu 4210 osób. Biblioteki dysponują pięcioma zestawami komputerowymi, oferując swym użytkownikom bezpłatne korzystanie z Internetu.

Pomimo bardzo małego lokalu, którym dysponuje biblioteka (75m²) zakres działalności w 2018 jest naprawdę imponujący. Mały metraż nie ogranicza działań a wręcz przeciwnie "wypycha" nas do ludzi. Pracownicy biblioteki organizują imprezy w plenerze, głośne czytania w szkołach, na wolnym powietrzu tzw. flashmoob, happeningi, ogniska, gry miejskie. Przełamywane są stereotypy, tworząc nowy wizerunek biblioteki jako miejsca atrakcyjnego, nowoczesnego, przyjaznego. Biblioteka jest miejscem spotkań: dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów.

W celu promocji czytelnictwa organizujemy spotkania autorskie z pisarzami oraz wydawnictwami - kierujemy je do różnych grup czytelniczych. Prowadzmy lekcje biblioteczne, pogadanki, głośne czytania, organizujemy wystawy, festyny.

W ramach zwiększenia motywacji do czytania prowadzimy cykl zajęć pt: "Kreatywne soboty"- spotkania w bibliotece.

Organizujemy imprezy o charakterze rozrywkowym m.in. Bajkowy Dzień Dziecka, gdzie całe przedszkole (ok. 80 osób) bierze udział w zabawach na terenie placu biblioteki. Organizujemy także zajęcia z scenografami, aktorami, podróżnikami. Prowadzimy Klub Kobiet przy bibliotece, (filia biblioteczna w Rybołach)co najmniej 1 raz w miesiącu kobiety spotykają się aby rozmawiać o książkach,biorą udział w prelekcjach czy warsztatach.

Organizujemy konkursy dla dzieci i dorosłych oraz za naszym pośrednictwem czytelnicy biorą udział w konkursach powiatowych. W tym roku jako nowość organizowaliśmy konkursy internetowe.

MBP w Zabłudowie oraz filie biblioteczne organizują różnego rodzaju przedsięwzięcia na rzecz środowiska. Są to m.in.:

MBP w Zabłudowie:

- 15.01 - Dzień Babci i dziadka -prezentacja multimedialna (2 spotkania - 36 uczestników)
- 10.02.- Iluzjonista w bibliotece (w ramach kreatywnych sobót 18 osób)
- 13.02 TRAKTORIADA- spotkanie autorskie (22 uczniów kl. IV)
- 14.02 - Randka z książką - walentynki (10 czytelników)
- 15.02- Dogoterapia i bajkoterapia, czytanie książek (2 grupy przedszkolne 47osób)
- 20.02 - TRAKTORIADA cz.2 (34 uczniów)
- 22.02 - Dogoterapia cz.2 dla 3 grup przedszkola i II kl. Szkoły Podstawowej (podzielono na 2grupy 70 osób + 6 opiekunów0
- 23.02 - sposoby czytania -tj. czytanie książeczek słowa, audiobooki , kamishibi (grupa przedszkolaków Jeżyki 18+2 opiekunów)
- 24.02- Kreatywne soboty - 1- z 10 teleturniej (15 uczestników)
- 6.03 - Dogoterapia cz.3 (4 -grupy 80 osób , 8 opiekunów)
- 10.03 - Kreatywne soboty warsztaty sensoryczne (12 uczestników)
- 19.03 - Wiosna w literaturze dla dzieci - wiersze J. Tuwima, Ewy Szelburg-Zarembiny , zabawy ruchowe,teatrzyk kamishibai „Brzydkie kaczątko”(4-latki + 2 opiekunów)
- 24.03- Kreatywne soboty WARSZTATY WIELKANOCNE 11 +opiekun
- 6.04 - Międzynarodowy Dzień książki dla dzieci -twórczość H. Ch. Andersena, Kamishibai
- 10.04 - Spotkanie autorskie dla uczniów kl. III Szkoły Podstawowej z p. Pawłem Beręsewiczem(28 + nauczyciel)
- 26.04 Spotkanie autorskie z p.Małgorzatą Piekarską dla młodzież III kl. gimnazjum (18 + nauczyciel)
- 26.04 Warsztaty papieru ręcznie czerpanego kl. II Szkoły Podstawowej(21 + nauczyciel)
- 27.04 Wycieczka młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Dobrzyniówce do biblioteki w Zabłudowie (40 +4 opiekunów),zapoznanie z biblioteką i jej zbiorami.
- 28.04 Kreatywne Soboty - Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich(uczestników 16)

TYDZIEŃ BIBLIOTEK pod hasem „(DO)WOLNOSC CZYTANIA” 8-15.05

- 8.05. - Moja Afryka -spotkanie autorskie z p. Agnieszką Martinką

- (2 kl. klasy IV 36 + 2 opiekunów
- 9. 05.- Spotkanie autorskie z Agnieszką Suchowierską (kl .II” b” Szkoły podst. ,18 + nauczyciel)
- 11.05. Spotkanie autorskie dla uczniów kl.II” a”szkoły podst. z p. Urszulą Sieńkowską- Cioch(22+nauczyciel)
- 11.05 Wizyta 5- latków w bibliotece -lekcja na temat Puszczy Białowieskiej
- 15.05. Spotkanie z Markiem Kochanowskim(literaturoznawca wykładowca UwB)
- Temat „prosta komunikacja i autoprezentacja kluczem do sukcesu”kl. III gimn.18 +2 nauczycieli
- 15.05. Spotkanie autorskie z p. Tomaszem Samojlikiem „Żubr Pompik” dla 5,4 latków
- (50 przedszkolaków +4 opiekunów)
- 17.05 Dogoterapia -profilaktyka pogryzień (kl.V a 21+nauczyciel)
- 18.05 Wizyta 4-latków w bibliotece- głośne czytanie wierszy o wiosnie(20 przedszkolaków + 2 opiekunów)
- 3.06 DZIEŃ DZIECKA -całe przedszkole (ok. 70 przedszkolaków +6 opiekunów)
- 15.06 . NOC BIBLIOTEK- „RzeczpospoCzyta 2018”(uczniowie kl.V i VI 25 osób)
- gościem był p. Aleksander Polikarp-opowiadał o życiu w naszym mieście o synagodze, szkole o nazewnictwie ulic.
- 19.09 - Wystawa 44 teksty na 100- lecie odzyskania Niepodległości
- 21.9 - Lekcja biblioteczna w ramach akcji Cała Polska Czyta dzieciom- „Pani Zamieć „ -25 osób
- 21.09 - rozpoczęcie akcji czytelniczej „ Sówki Bystre Główni”
- 3.10 Konkurs „Mistrz Głośnego Czytania”- 25 osób
- 6.10, 27.10, 17.11 - Kreatywne Soboty- Muzyczne Poranki - zajęcia muzyczno-wokalne- 28 osób
- 15.10 - Zajęcia Czytelnicze - Jesień w ogrodzie- 21 osób
- 5.11 Akcja ph. Światowy Dzień Postaci z Bajek (przeprowadzona w placówkach oświatowych)- 120 osób
- 16.11- Głośne Czytanie Antologii Niepodległości w ramach zajęć bibliotecznych -18 osób
- 23.11 Spotkanie Autorskie z Leszkiem Szczęsnym- podróżnikiem, autorem książek
- 26.11- Lekcja biblioteczna - korzystanie z księgozbioru podręcznego- 12 osób(świetlica)
- 1.12 - Kreatywne Soboty - Andrzejki -15 osób
- 5.12 - Seminarium bibliotekarzy powiatu Białostockiego, Bielskiego nt: Jak zachęcić do korzystania z usług bibliotecznych - czyli nie ma mowy o nudzie w bibliotece”.-40 osób
- 10.12 - Spotkanie z Bajarzem - Galeony Baśni - 75 osób
- 29.12 - Zabawa ph Sylwester w bibliotece- 26 osób

Filia biblioteczna w Rafałowie:

W 2018 r. W Filii bibliotecznej w Rafałowie odbyły się dwa SPOTKANIA

AUTORSKIE :

- Renata Piątkowska - 28.II. 2018r.
- Agnieszka Suchowierska 15.V. 2018r.

W Filii Bibliotecznej w Rafałowce w ramach akcji Cała Polska Czyta Dzieciom- w każdą środę dzieci ze Szkoły Podstawowej odwiedzają bibliotekę- głośne czytanie warsztaty/ praca z książką.

Przy bibliotece w Rafałowce działa Dyskusyjny Klub Książki - co najmniej 2 razy w miesiącu odbywają się spotkania DKK w bibliotece. Wspólnie czytane i omawiane są książki, prowadzone dyskusje- klub liczy ok. 20 członków.

Filia biblioteczna w Rybołach:

- 16.02.2018r - Spotkanie DKK dla dorosłych na temat „Miłość i różne jej odcienie”

na podstawie przeczytanych książek (6 osób)

- 8.03.2018.-Dzień Kobiet połączony z wykładem "Kobieta w literaturze światowej"(13 osób)

-23.04.2018-Spotkanie poświęcone II części cyklu o kobietach „Ważne kobiety od zarania dziejów”, nawiązujące także do obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich(9 osób).

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie, funkcjonuje w strukturach gminy

od 1990 r., udzielając mieszkańcom/klientom wsparcia (nie tylko finansowego), które umożliwia im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Jako samodzielna jednostka budżetowa, powołana do realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej, realizuje zadania własne i zlecone gminie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie jest jednostką organizacyjną gminy. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, kieruje się ustaleniami przekazywanymi przez Wojewodę. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej oraz inne zadania przekazane przez Burmistrza do realizacji.

Tabela nr 18. Zadania zlecone

L.p	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Świadczenia rodzinne:		2 481 027,05
a)	Zasiłki rodzinne i dodatki	6431	1 140 097,86
b)	Zasiłki pielęgnacyjne	1946	308 106,00
c)	Specjalny zasiłek opiekuńczy	125	67 583,20
d)	Świadczenia pielęgnacyjne	238	351 313,00
e)	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	75	75 000,00

f)	Zasiłki dla opiekunów	54	27 790,90
g)	Świadczenia rodzicielskie	283	262 974,80
h)	Świadczenia alimentacyjne z funduszu alimentacyjnego	627	244 161,29
i)	Świadczenia jednorazowe	1	4 000,00
2.	Składki na ubezpieczenie społeczne:		94 248,79
a)	Za osoby pobierające świadczenia rodzinne		88 580,79
b)	Za osoby pobierające zasiłek dla opiekunów		5 668,00
c)	Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich i świadczeń alimentacyjnych		72 160,11
3.	Świadczenia wychowawcze z Programu Rodzina 500 +		6 159 578,67
a)	Świadczenia wychowawcze	12146	6 072 751,29
b)	Koszty obsługi zadania		86 827,38
4.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców		34 928,68
a)	Za osoby korzystające z pomocy społecznej		21 466,35
b)	Za osoby pobierające świadczenie rodzinne		12 490,33
c)	Za osoby pobierające zasiłek dla opiekunów		972,00
5.	Zasiłki i pomoc w naturze		
a)	Zasiłki stałe	66 (osób)	273 219,43
b)	Zasiłki okresowe	144 (osoby)	120 786,05
6.	Dodatki energetyczne	33 (osoby)	4 081,45
7.	Realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”		65 503,60
8.	Karta Dużej Rodziny	16 (rodzin)	185,93
9.	Stypendia szkolne		67 565,44
10.	Program „Dobry Start”		
a)	Świadczenie „Dobry Start”	1121	336 300,00
b)	Wydatki na obsługę, w tym:		<u>11 921,69</u>
	- dotacja		11 250,00
	- środki własne		671,69

Tabela nr 19. Zadania własne

L.p.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłki i pomoc w naturze -		11 663,49

	zasiłki celowe		
a)	Przyznane w celu zabezpieczenia niezbędnych potrzeb życiowych (odzież, żywność, opał, leki, bieżące opłaty związane z utrzymaniem mieszkania)		7 556,29
b)	Sprawienie pogrzebu		4 107,20
2.	Dodatki mieszkaniowe	55 (rodzin)	96 249,64
3.	Realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”		16 439,86
4.	Program osłony w zakresie pomocy lekowej	317	28 893,63
5.	Opłacenie pobytu w Domach Pomocy Społecznej	16	404 300,23
6.	Utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych i rodzinach zastępczych	9 dzieci (7 + 2)	121 937,51
7.	Stypendia szkolne		16 891,36
8.	Zakup usług - transport		12 950,00
9.	Usługi opiekuńcze		185 686,80

Tabela nr 20. Dochody

L.p.	Źródła	Kwota
1.	Zwrot opłaty zastępczej za pobyt podopiecznego w DPS	2 996,69
2.	Wpłaty z tyt. opłaty za pobyt członka rodziny w DPS	3 519,00
3.	Wpłaty z tytułu usług opiekuńczych	36 674,62
4.	Zwrot zaliczek alimentacyjnych dokonanych przez dłużników alimentacyjnych	500,00

Dla potrzeb sprawozdania opracowano Kartę Informacyjną z danymi na temat liczby mieszkańców, liczby osób pozostających bez pracy i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku, liczby dzieci i młodzieży z terenu Gminy Zabłudów umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych i wychowawczych, funduszu alimentacyjnego i stypendiów socjalnych.

Tabela nr 21. Karta Informacyjna.

Wyszczególnienie	Rok 2018
-------------------------	-----------------

Liczba mieszkańców Gminy Zabłudów - w tym zameldowani na pobyt stały - w tym zameldowani na pobyt czasowy	9 241 9 133 108
Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku	257 (w tym 103 kobiety)
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	239
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych - średnio w miesiącu	430
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500 + - średnio w miesiącu	620
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	28
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego / energetycznego	55 / 33
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych w I i II półroczu	85 / 60 (w tym 1 zasiłek szkolny)
Liczba dzieci / młodzieży z terenu Gminy Zabłudów umieszczonych w pieczy zastępczej	2
Liczba dzieci / młodzieży z terenu Gminy Zabłudów umieszczonych w placówkach opiekuńczych	7
Liczba osób z terenu Gminy Zabłudów objęta nadzorem kuratora	37

Głównymi celami programu wspierania rodziny w Gminie Zabłudów realizowanych w 2018 r. było m.in.:

- zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej,
- zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą,
- pomoc dydaktyczna dzieciom mającym problemy w nauce,
- organizowanie warsztatów kształtujących rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci,
- organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających ich kompetencje,
- wspieranie interdyscyplinarne dzieci i ich rodzin.

Tabela nr 22. Informacja

1.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny
1a	<p>Objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci, uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych w formie gorącego posiłku:</p> <p><u>„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z posiłku (w formie pełnego posiłku) - 138 (w tym 91 na wsi) - liczba rodzin korzystających z posiłku - 65 (w tym 50 na wsi) - liczba osób w rodzinach - 283 (w tym 213 na wsi) - liczba punktów żywieniowych - 5, w tym: <ul style="list-style-type: none"> · 4 szkoły · 1 przedszkole - liczba posiłków - 13.098 (w tym 8.336 na wsi) - koszt posiłków - 65.243,08 zł
1b	<p>Przyznanie pomocy finansowej rodzinom na dofinansowanie zakupu artykułów szkolnych oraz podręczników w formie stypendiów szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z pomocy skorzystało: 99 uczniów, w tym: <ul style="list-style-type: none"> · w formie stypendium szkolnego - 98 uczniów · w formie zasiłku szkolnego - 1 uczeń - kwota dotacji celowej: 109.230,00 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> · 87.384,40 zł - kwota otrzymana z budżetu państwa (80% kosztów realizacji zadania) · 21.846,00 zł - kwota otrzymana z budżetu gminy (20 % kosztów realizacji zadania) - wydano: 83.836,80 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> · 67.069,44 zł - z budżetu państwa · 16.767,36 zł - z budżetu gminy - pozostało z ogólnej kwoty: 24.773,20 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> · 19.818,56 zł - z budżetu państwa · 4.954,64 zł - z budżetu gminy
1c	<p>Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, m.in. poprzez przyznawanie zasiłków i pomocy w naturze, kwalifikowanie do POPŻ 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych pomocą społeczną w związku z trudną sytuacją życiową spowodowaną ubóstwem - 123 (w tym na wsi - 92) - liczba osób w w/w rodzinach - 282 <p><u>Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba złożonych wniosków - 86 - stowarzyszenia udzielające pomocy: <ul style="list-style-type: none"> · Bardzo Aktywna Wieś - BARWA - 68 wniosków

	<ul style="list-style-type: none"> · Chrześcijańska Służba Charytatywna - 13 wniosków · Ku Dobrej Nadziei - 4 wnioski · Lepsze Jutro - 1 wniosek - liczba osób korzystających z programu - 161 (w tym dzieci - 107) - podział osób korzystających z programu ze względu na płeć: <ul style="list-style-type: none"> · kobiety - 84 · mężczyźni - 77
2.	<p>Praca realizowana poprzez powoływanie roboczych grup interdyscyplinarnych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Urzędzie Miejskim w Zabłudowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego - 4 - liczba utworzonych grup roboczych - 28 - liczba posiedzeń grup roboczych - 137 - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” - 28 - liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty” - 48 - liczba osób objętych pomocą grup roboczych: <ul style="list-style-type: none"> · kobiety - 52 · mężczyźni - 56 · dzieci - 28 - liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” - 38

3. Miejski Ośrodek Animacji Kultury

Miejski Ośrodek Animacji Kultury działa na podstawie ustawy dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

W strukturze organizacyjnej MOAK w Zabłudowie znajduje się poza siedzibą główną w Zabłudowie także świetlica w Rafałówce, w Rybołach, Halickich i Krynickich.

W 2018 roku zorganizowano 175 imprez dla ponad 10 469 osób. Były to imprezy takie jak: impreza masowa święto miasta, festyny, pikniki, koncerty, recitale, wystawy, przeglądy, obchody rocznic państwowych - szczególnie 100-lecie odzyskania niepodległości Polski, dyskoteki, konkursy, spotkania, wyjazdy, warsztaty, seanse filmowe, imprezy plenerowe, imprezy sportowo-rekreacyjne, rajdy, występy artystyczne, turnieje sportowe, wycieczki, rajdy, zawody, kiermasze, ogniska, gry miejskie, i inne. Zorganizowano Plener Malarski dla dzieci i młodzieży w Zabłudowie, warsztaty przyrodnicze Noc Sów w Zabłudowie, dwie wystawy malarskie uznanych autorów z Polski, koncert zespołu Hnsamble OuattroVoce, koncert Kuby Michalskiego „Śpiewana historia Polski”, 75 rocznicę Bitwy pod Pawiami we współpracy z PBOI w Białymstoku, 77 rocznicę zbrodni sowieckiej pod Zabłudowem, XVII rocznica deportacji wsi

Zacisze na Syberie wspólnie ze Związkiem Sybiraków, koncert w ramach Podlaskiej Oktawy Kultur 2018 na którym wystąpiły zespoły z Czech i z Łotwy, koncert patriotyczny „Barwy Wolności” w wykonaniu Zespołu „Zayazd”. koncert z okazji 100- lecia odzyskania Niepodległości w wykonaniu Izabeli Szafrąńskiej, promocja książki ks. Adama Szota pt: „Ojcowie Niepodległości - Zabłudów 1918-2018”. Współpracowano z MOPS przy organizacji wigilii dla samotnych w Zabłudowie. Przeprowadzono wzorem lał ubiegłych, digitalizację archiwalnych fotografii z prywatnych zbiorów mieszkańców Zabłudowa dokumentując historie miasta i gminy. Wydatki na te imprezy i wydarzenia to honoraria dla wykonawców, koszty promocji, koszty wynajmu i obsługi techniki scenicznej - nagłośnienia, oświetlenia, sceny, obsługa elektryczna, zabezpieczenie sanitarne, zabezpieczenie medyczne, wynajmy barier ochronnych, wynajęcia agregatów prądotwórczych, ochrona imprezy, monitorowanie, druk plakatów, zaproszeń, ulotek, transport, noclegów i wyżywienia zaproszonych zespołów i gości, wydatki na tradycyjną grochówkę na imprezy patriotyczne, opłaty, tantiemy autorskie typu ZAIKS i tym podobne.

W 2018 roku prowadzone były stałe zajęcia 24 kół zainteresowań działających przy świetlicach. Były to: zajęcia teatralne, plastyczne, rzeźbiarskie, zajęcia tenisa stołowego, zajęcia kol szachowych, zajęcia recytatorskie, zajęcia z robotyki, muzyki i plastyki obrzędowej, kultywowania tradycji, komputerowe, rzeźbiarskie, fotograficzne, kulinarne, spotkania Koła Gospodyń Miejskich, sportowo-rekreacyjne, zajęcia socjoterapeutyczne, ogólnorozwojowe dla najmłodszych, rekreacyjne dla dzieci. Najczęstszymi uczestnikami zajęć były dzieci i młodzież. W prowadzonych przez Klub pod Burmistrzem i placówki terenowe zajęciach uczestniczy kilka razy w tygodniu ok. 300 osób. Zajęcia organizowane przez ośrodek są nieodpłatne. Koszty związane z prowadzeniem kół zainteresowań to koszty wynagrodzeń instruktorów prowadzących zajęcia. koszty zakupu materiałów (materiały plastyczne, papiernicze, artykuły dekoracyjne, artykuły metalowe, koszty wysyłki prac na konkursy , itp.

MOAK w Zabłudowie współpracuje ze szkołami podstawowymi z terenu gminy w zakresie przeprowadzania konkursów plastycznych, literackich, recytatorskich, fotograficznych, oraz na zasadzie partnerstwa przy realizacji projektów. Szkoły i gimnazjum z terenu gminy biorą udział w konkursach, wystawach i imprezach organizowanych przez MOAK. Pracownicy ośrodka wspierają organizowane przez instytucje oświatowe imprezy i wydarzenia np.: festyny organizowano przez szkoły, święta szkół, przeglądy. Od 7 lat współpracowano ze Szkołą Podstawową w Dobrzyniówce poprzez prowadzenie plastycznych zajęć pozalekcyjnych.

W 2018 r. współpracowano z mieszkańcami wsi: Zwierki, Folwarki Małe, Folwarki Wielkie, Dobrzyniówka, Olszanka, Zagruszany, Protasy poprzez: współorganizację festynów rodzinnych, dofinansowanie spotkań opłatkowych, wsparcie finansowe działalności zespołów artystycznych w formie dofinansowania instruktora, finansowania wyjazdów na przeglądy,

festiwale, konkursy. Komisja kultury przy Radzie Miejskiej w Zabłudowie organizowała we współpracy z naszą instytucją kultury w klubie „Pod Burmistrzem” posumowania kolejnych edycji konkursu: „Estetyczna posesja - Ogródki” oraz comiesięczne spotkania seniorów 50 w pierwszy m półroczu 2018 r.

MOAK współpracuje z parafią katolicką i dwiema parafiami prawosławnymi poprzez organizację koncertów i uroczystości, dożynek parafialnych. Współorganizacja VIII Wspólnego kołędowania, współorganizacja spotkań integracyjnych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi: OSP, harcerze (udostępnienie sali na zbiórki i spotkania harcerskie), gminne koło emerytów, klubami sportowymi (klub Sportowy Rudnia, KS Podlasie), ze Światowym Związkiem Żołnierzy AK, ze Związkiem Sybiraków, przy organizacji uroczystości patriotycznych, imprez kulturalno-sportowych. Wspólnie z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabłudowie organizowano imprezy, spotkania.

Współpracowano z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej przy akcjach na rzecz mieszkańców naszej gminy i organizowanych wspólnie z innymi instytucjami biegów „My biegamy - Biegaj z nami! Dla Niepodległej”. Organizowano również spotkania okazjonalne różnych grup mieszkańców naszej gminy np. spotkania seniorów i emerytów, kombatantów, kół gospodyń, dzieci, młodzieży, ostatki, andrzejki, zapusty.

Od 2009 roku MOAK w Zabłudowie jest wydawcą miesięcznika „Zabłudów i Okolice” w nakładzie 500 sztuk - 12 numerów rocznie, koszty z tym związane to koszty wydruku i wynagrodzenie za przygotowanie redaktorskie miesięcznika.

Efektami pracy instruktorów zatrudnionych w MOAK są liczne nagrody i wyróżnienia na szczeblu powiatowym i wojewódzkim. W konkursie plastycznym „Atrakcje przyrodnicze powiatu białostockiego” udział wzięło 16 uczestników koła plastycznego. Dzieci zdobyły 1 miejsce i 2 wyróżnienia. W zorganizowanym przez Muzeum Okręgowy m w Pile konkursie plastycznym uczestniczyło 16 osób z czego dzieci z naszej gminy zajęły 2 pierwsze i 2 trzecie miejsca oraz wyróżnienie. Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku przeprowadził konkurs pt: „Jak powstaje tkanina”, w którym nagrodzono 4 dzieci a ich prace znalazły się w książce pt: Wycieczki owieczki czyli jak powstaje tkanina”. W wojewódzkich eliminacjach XXX Małego Konkursu Recytatorskiego dla szkół podstawowych udział wzięło 2 recytatorów z gminy Zabłudów.

W dziedzinie kultywowania kultury białoruskiej - podczas Festiwalu Piosenki Białoruskiej - eliminacje rejonowe i ogólnopolskie: zespół „Reczeńka” zajął 1 miejsce i uczestniczył w Koncercie Galowym: natomiast Zespół „Rosy” zajął 3 miejsce w eliminacjach rejonowych. W Konkursie Piosenki Białoruskiej dla przedszkoli i szkół kwartet „Jaskółki” z WDK w Rybołach zajął w eliminacjach rejonowych 1 miejsce a w eliminacjach centralnych III miejsce. W 43 Konkursie teatralnym dla dzieci w języku białoruskim II miejsce zdobył teatrzyk / WDK w Rybołach.

Dotacja dla Miejskiego Ośrodka Animacji Kultury w Zabłudowie w 2018 roku wyniosła 607 629.00 zł oraz dotacja celowa w wysokości 24 371.00 zł na dofinansowanie kosztów remontów i napraw w budynku

świetlicy wiejskiej w Halickich oraz uporządkowanie terenu wokół obiektu w związku z obchodami 25-lecia świetlicy wiejskiej w Halickich. Uzyskano przychody własne w wysokości 32 302.52 zł.

XIX. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Strategia z zakresu rozwiązywania problemów pomocy społecznej na najbliższe lata zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pożytku publicznego zajmującymi się pomocą społeczną oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: placówki oświatowo - wychowawcze, placówki służby zdrowia, Policja, parafie oraz określenie kierunków działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. Naczelną zasadą przy określaniu kierunków działań będzie przede wszystkim ustalenie, czy działania łagodzące powinny mieć wyłącznie charakter pomocy finansowej czy też profilaktyki oraz motywowania mieszkańców do zmian w swoim życiu, w szczególności poprzez edukację i aktywne poszukiwanie pracy.

Tabela Nr 23. Cele programu GKRPA i ich realizacja

L. P	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Wskaźniki realizacji zadania 2018 r.
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie: a) prowadzenia rozmów motywacyjno informacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin, b) kierowanie na badania do biegłych psychologa i psychiatry i pokrywanie kosztów sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od	- 14 posiedzeń komisji; w każdym posiedzeniu uczestniczyło średnio 6-7 członków; - ilość osób pozostających w postępowaniu komisji – 59 osób. - ilość osób dobrowolnie podejmujących leczenie (terapia dla uzależnionych, inne) - 10 osób; 3 osoby zadeklarowały dobrowolne leczenie, - ograniczający nadużywanie alkoholu - 21 osób; odmawiający leczenia - 11 osób. - dobrowolnie zgłaszający się do PK – 15 osób - przerwanie postępowania z powodu zgonu- 1 osoby; -leczenie na podstawie zobowiązania sądowego- 12 osób; - współuzależnienie- 1 osoba podjęła terapię; - zakończenie postępowania z uwagi na ustanie problemu uzasadniającego ingerencję komisji- 10 osób; - osoby z którymi przeprowadzono rozmowę motywującą w komisji - 55 osoby, 12 osób będących członkami rodziny osoby nadużywającej alkoholu i

		<p>alkoholu (zawarcie umowy zlecenie z biegłymi sądowymi); c) sporządzania wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego.</p>	<p>zgłaszającymi się do komisji. - ilość opinii biegłych sądowych 32 opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia (16- psychologa i 16- psychiatri)- dotyczy 16 osób; - ilość osób skierowanych przez komisję na opinię biegłych- 28 osób; - ilość osób, które zgłosiły się na badanie biegłych ze skierowania komisji - 16 osób; - dobrowolne podjęcie terapii zgodnie ze wskazaniami opinii biegłych - 4 osoby. - w wyniku badania biegłych sądowych nie potwierdzono uzależnienia i zakończono postępowanie wobec - 4 osób. - ilość wniosków sądowych o ustalenie obowiązku leczenia- 12, w tym wnioskowano o ustalenie kuratora sądowego w okresie obowiązku leczenia- 8 wniosków, - ilość zwróconych i oddalonych wniosków -0; - przeprowadzone rozprawy sądowe dotyczące wniosków o leczenie sporządzonych w 2018 r. - 5, pozostałe w toku -6, - ilość spraw sądowych z 2017 r. rozstrzygniętych w 2018 r.-3</p>
		<p>3. Konsultacje w zakresie terapii i leczenia uzależnień, współuzależnień, problemu przemocy w rodzinie w Punkcie Konsultacyjnym w Zabłudowie: a) finansowanie pracy psychiatry</p>	<p>(profilaktyka wskazująca) - poradnictwo dla uzależnionych, współuzależnionych, osób doświadczających i stosujących przemoc. Punk Konsultacyjny był prowadzony od I do IX 2018 r., w każdy czwartek 2,5 h. Porad udzielał lekarz psychiatra specjalista w zakresie leczenia choroby alkoholowej. - w 2018 r. udzielono 164 porad - porady dla współuzależnionych - 7 osób - porady dla osób doświadczających przemocy - brak - porady dla osób stosujących/podejrzanych o stosowanie przemocy - 6 osób</p>
		<p>4. Prowadzenie Punktu Pomocy</p>	<p>(profilaktyka wskazująca, selektywna) - ilość porad z wyszczególnieniem</p>

		<p>Rodzinie z Problemem Alkoholowym przez terapeutkę:</p> <p>a) poradnictwo odnośnie terapii uzależnionych i współuzależnionych;</p> <p>b) prowadzenie gr ed.-mtyw. dla współuzależnionych;</p> <p>c) poradnictwo dla pracowników lok. instytucji wspierających rodziny</p>	<p>odbiorców - 4 uzależnionych, 16-współuzależnionych,</p> <p>- ilość osób uczęszczających na grup. ed.-mot. - ogółem 16 osób</p> <p>- osoby podejmujące systematyczną terapię w podmiocie leczniczym w wyniku poradnictwa (w poradni w Białymstoku) - 3 osoby</p> <p>- zrealizowana tematyka zajęć grupy: edukację i poradnictwo w zakresie choroby alkoholowej, omówiono zagadnienia: choroba alkoholowa, fazy rozwoju uzależnienia, głód alkoholowy i sposoby radzenia z objawami, bezsilność, rola AA w trzeźwieniu, straty zdrowotne, koncentracja życia wokół picia, terapia; proces zmian w kierunku osobistego rozwoju (rozpoznawanie uczuć, pozytywne myślenie, asertywność, własne potrzeby, komunikacja).</p>
		<p>5. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy:</p> <p>- informacja o podmiotach pomocy w gminie Zabłudów;</p>	<p>- informacja o pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w Punkcie Pomocy Rodzinie z Problemem Alkoholowym w ramach grupy ed.-mot. dla współuzależnionych - wszyscy pedagodzy z placówek oświaty w gm. Zabłudów, Komisariat Policji,</p> <p>- informacje o ofercie pomocy dzieciom, a zwłaszcza w świetlicy środowiskowej w Zabłudowie i zajęć socjoterapeutycznych - pedagodzy, rozmowy członków komisji z rodzinami pozostającymi w zainteresowaniu komisji;</p> <p>- informacja o placówkach pomocy i wsparcia w gm. Zabłudów - wszyscy członkowie komisji.</p>
II	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy</p>	<p>1. Finansowanie bieżącej działalności świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii w Zabłudowie.</p>	<p>(profilaktyka selektywna)</p> <p>- ilość świetlic środowiskowych- 1</p> <p>-ilość miejscowości gdzie przeprowadzano zajęcia socjoterapeutyczne -1</p> <p>- ilość zajęć z dziećmi - 4 grupy świetlicowe x 1 tygodniowo; 2 grupy socjoterapeutyczne x 1 spotkania; 1</p>

	<p>psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</p>		<p>grupa socjoterapeutyczna w SP w Zabłudowie x 1 tygodniowo; - uczestnicy ogółem- 76 dzieci i 9 dorosłych; - uczestnicy zajęć opiekuńczo-wychowawczych – 76 (wiek:.7-16l) - uczestnicy (dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych alkoholizmem, przemocą)- 24 (wiek:7-16) - ilość nauczycieli specjalistów- 6; - ilość wychowawców- 6; - ilość dożywianych dzieci- 89;</p> <p>- formy udzielanego wsparcia zajęcia wychowawczo-profilaktyczne; zajęcia rozwijające zainteresowania, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze; - zrealizowane programy profilaktyczne: 3 programy świetlicy, 2 programy socjoterapeutyczne (oparte o programy rekomendowane przez PARPA „Spójrz inaczej”, „Trening Zastępowania Agresji”) - poradnictwo rodzinne – przeprowadzono 15 h konsultacji, 16 h warsztatów dla rodziców, z poradnictwa skorzystało 9 dorosłych i 7 dzieci; indywidualne konsultacje pedagogiczne i poradnictwo rodzicom i dzieciom, młodzieży – skorzystało 9 rodziców, 5 dzieci. Świetlica zapewniała uczniom:opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań.</p>
II	<p>Prowadzenie Profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywa</p>	<p>1.Wspieranie szkolnych programów profilaktyki realizowanych w formie zajęć informacyjno-edukacyjnych, warsztatów, pogadanek, zajęć kulturalno</p>	<p>(profilaktyka uniwersalna) -ilość programów profilaktycznych-1 „Rozważny Nastolatek” program skierowany do ok. 180 uczniów Gimnazjum kl. II-III i uczniów klas VII i VIII Szkoły Podstawowej w Zabłudowie. Program profilaktyczny p.n. „Dobry przykład (ludzie z pasją)” zrealizowany w Szkole Podstawowej w Białostoczku. Działaniami objęto 13 uczniów</p>

<p>nia problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych dla młodzieży</p>	<p>- integracyjnych, innych w związku z przeciwdziałaniem uzależnieniom dla całej społeczności szkolnej (dofinansowanie programu Gimnazjum w Zabłudowie dot. profilaktyki uzależnień, w tym narkomanii) 2.Szkolenia i warsztaty dla nauczycieli, pedagogów i innych osób realizujących programy profilaktyczne.</p>	<p>znajdujących się w grupie ryzyka uzależnień i zachowań ryzykownych (profilaktyka wskazująca) oraz uczniów ich klas i nauczycieli (profilaktyka uniwersalna). Program zrealizowano poprzez m.in. zajęcia warsztatowe o tematyce zdrowych form spędzania czasu wolnego, sportowe, artystyczne, szkolny biwak oraz spotkania z ludźmi z pasją. Projekt profilaktyczny p.n. „Myślę, więc jestem” realizowany wśród uczniów i rodziców oraz nauczycieli Szkół Podstawowych w Dobrzyniówce i Rafałówce (profilaktyka uniwersalna). Odbiorcy w SP w Dobrzyniówce: 40 uczniów kl. IV - VII, 50 rodziców, 15 nauczycieli; w SP w Rafałówce: ok. 40 uczniów z klas II- VII, ok. 50 rodziców, 15 nauczycieli. Zajęcia profilaktyczne zrealizowano w celu przeciwdziałaniu problemom agresywnych zachowań uczniów oraz przeciwdziałania zagrożeniom występującym w internecie, uzależnieniom od mediów i telefonów. Zrealizowano cele: zachęcenie uczniów do świadomego i rozsądnego korzystania z zasobów Internetu; poszerzenie wiedzy na temat zagrożeń związanych z surfowaniem po sieci; zwiększenie wiedzy związanej z uzależnieniem od telefonu komórkowego; rozwijanie umiejętności społecznych uczniów; zrozumienie przyczyn i mechanizmów działań agresywnych; poznanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego służących rozwijaniu zainteresowań; nabywanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, komunikowania się; poznanie różne sposoby rozwiązywania konfliktów.</p>
	<p>3.Realizowanie działań profilaktycznych na temat uzależnień</p>	<p>- program wychowawczo -profilaktyczny „Spójrz inaczej” rekomendowany przez PARPA realizowany w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Zabłudowie. Udział wzięli nauczyciele - 16 nauczycieli, uzyskali certyfikaty do</p>

		<p>w szkołach i świetlicach w formie: profesjonalnych programów profilaktycznych (posiadających rekomendacje PARPA)- dofinansowanie zakupu takich programów;</p>	<p>realizacji programu „Spójrz inaczej” w 2 poziomach edukacyjnych w kl. I-III i kl. IV - VIII - 345 uczniów. Szkolenie zostało ukończone 3.12.18 r. i od tego czasu są w szkole prowadzone zajęcia profilaktyczne z uczniami szkoły. Celem programu jest zapobieganie uzależnieniom, destrukcyjnym zachowaniom, nieprawidłowej adaptacji społecznej dzieci poprzez wspieranie rozwoju i rozwijanie umiejętności psychospołecznych i kluczowych dla danego okresu rozwojowego. 1. „Mój smartfon, mój mały świat – klikam z głową” - kampania społeczna Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej zajęcia dla uczniów klas I - VI - 260 uczniów</p>
		<p>4. Współorganizowanie i finansowanie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży przez organizowanie wycieczek, rajdów (w tym bieg uliczny) i festynów połączonych z tematyką uzależnień; - pogadanek, prelekcji, warsztatów. Działania profilaktyczne wobec rodziców i mieszkańców gminy Zabłudów.</p>	<p>Stowarzyszenie Społeczno- Edukacyjne „Panorama” w Zabłudowie - wyposażenie świetlicy poprzez zakup pomocy dydaktycznych (liczydła, liczniki, plansze edukacyjne, inne), sprzętu i gier sportowych (piłki, rakiety, ring, hula hoop); dofinansowanie wyjazdu integracyjnego na kręgle wychowankom świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii - 60 wychowanków świetlicy.</p> <p>Współfinansowanie Festynu Parafialnego Kościoła Katolickiego w Zabłudowie z dnia 29.06.18 r. promującego spędzanie czasu rodzinnie bez alkoholu, konkursy plastyczny i literacki o tematyce profilaktycznej, kolportaż ulotek dot. uzależnień. - Bieg uliczny „My biegamy- biegaj z nami” VI edycja . W biegu udział wzięło ok. 300 osób, w tym około 100 uczestników biegu (dzieci i dorośli, całe rodziny); impreza bezalkoholowa; promująca zdrowy sposób spędzania czasu wolnego w gronie rodziny; ogółem uczestnicy ok. 300 osób. Koordynatorem i inicjatorem biegu był przewodniczący komisji, wraz z członkami komisji brali udział w przygotowaniach i realizacji m.in.: z SP</p>

		<p>Zabłudów, Gimnazjum w Zabłudowie, MOAK w Zabłudowie, lokalni przedsiębiorcy.</p> <p>Festyn Rodzinny sołectwa Zwierki z okazji Dnia Dziecka, promujący spędzanie czasu wolnego rodzinie i bez alkoholu; dofinansowano zakup nagród w konkursie o tematyce profilaktycznej „Jak spędzić wolny czas bez alkoholu”. W inicjatywie uczestniczyło 27 dzieci w wieku od 6-15 lat. Dofinansowano nagrody dla uczestników konkursów.</p>
	<p>5..Finansowanie kolonii terapeutycznych dzieciom z rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą.</p>	<p>- ilość dzieci skierowanych na kolonie terapeutyczne dzieciom z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem uzależnienia od alkoholu (profilaktyka wskazująca) – 9 osób;</p>

XX. Podsumowanie

Raport o stanie gminy przygotowany został po raz pierwszy, zgodnie z nowymi założeniami art. 28 aa ustawy o samorządzie gminy. Zebrane informacje od pracowników merytorycznych Urzędu Miejskiego, jednostek organizacyjnych, instytucji są źródłem informacji o stanie naszej gminy i miasta. Opisują sytuację gminy pod względem gospodarki, środowiska, przestrzeni miejskiej, społeczeństwa oraz zarządzania gminą.

Zmiany jakie zachodzą corocznie są efektem wyłożonej pracy. Mam nadzieję, że są one zauważane i docenione przez naszych mieszkańców. Nadrzędnym celem, który sukcesywnie jest i będzie realizowany pozostaje zwiększenie komfortu życia mieszkańców. Osiągnięte zamierzenia to również zasługa pozyskanych środków zewnętrznych. Dzięki tym środkom udało nam się zrealizować kilka znaczących inwestycji. Stawiamy przed sobą realne cele, tak aby wszystkie zamierzenia, zadania inwestycyjne, społeczne, oświatowe były realizowane w pełnym zakresie.

Oczywiście nie wszystko można zrobić od razu zarówno ze względu na obowiązujące procedury jak i środki finansowe. Jednak konsekwentna realizacja wyznaczonych celów przynosi określone efekty. W kolejnych latach władze gminy będą dążyły do rozwoju poprzez rozbudowę i unowocześnianie infrastruktury, wspieranie przedsiębiorczości.